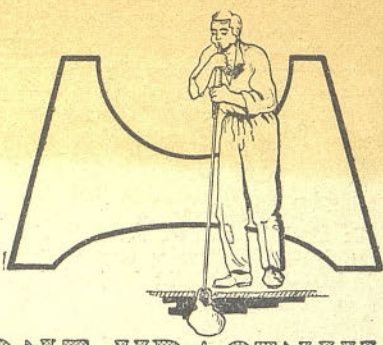

OSREDNJA
KNJIŽNICA
V CELJU

0 1827/1977

Steklar

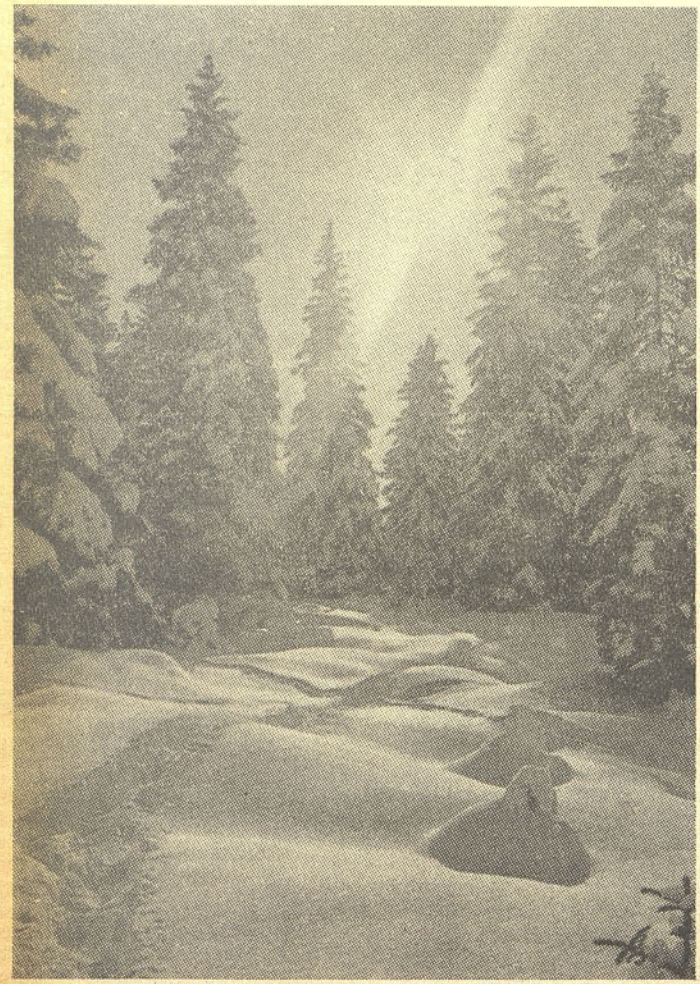
Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Premec Jože, Bezgovšek Anton. Odbor za informacije: Savič Momir, predsednik, Vidovič Franc, Marcen Alojz, Korbar Heda, Dremel Karl, Gornik Slavko, Racki Viktor, Koritnik Matija, Kirhmajer Rudi. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Steklar« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in kličej AERO kemična in grafična industrija. Casopis oproščen davka (Št. 421-1/72).

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto XIII.

Hrastnik, 12. 1. 1977

Št. 1

Vsem bralcem časopisa STEKLAR želijo srečno in uspešno leto 1977

- Skupščina podjetja
- Delavski sveti vseh TOZD
- Kolektivno izvršilni organi skupščine in vseh TOZD
- Osnovna organizacija sindikata
- Svet ZK Steklarne in sekretariat osnovne organizacije
- Aktivni mladih delavcev
- Uredništvo STEKLARJA

Srečno 1977

Spet se kot po navadi ob koncu leta skušamo na kratko posvetiti najvažnejšim dogodkom, obenem pa ugotoviti, kakšne najbolj važne naloge so pred nami.

Leto, ki se poslavlja, je bilo polno revolucionarnih sprememb, predvsem na področju gospodarjenja. Edini namen teh prizadevanj je bil, da se vsesplošni gospodarski recesiji in drugim problemom postavimo po robu s stabilizacijskimi ukrepi. Kot posledica le-teh prizadevanj naj bi bila večja proizvodnost dela in ob tem večja konkurenčna sposobnost. Široka javna razprava je osvetlila novi osnutek zakona o združenem delu v luči še večjega podružbljanja vseh sredstev, na poudarku medsebojnega povezovanja v luči pravih dohodkovnih odnosov z vseh vidikov in na vseh mestih.

Ko se ozremo na dosežene rezultate, ki smo jih dosegli v naši delovni organizaciji, moramo ugotoviti, da nas kljub nekaterim pozitivnim premikom čaka v prihodnosti še veliko odprtih problemov. Z maksimalnim angažiranjem vseh članov delovne skupnosti, kjer bo potrebno združiti vse znanje, sposobnost in osebno iniciativo, bomo lahko kos vsej zapleteni problematiki. Prepričan sem, da se prav vsi zavedamo nalog, ki čakajo na rešitev, in prav tako sem prepričan, da v naši samoupravni socialistični družbi s skupnimi napori lahko premostimo vse težave.

Pri reševanju teh problemov, ob vsakodnevnem delu, želim vsem dosti uspehov.

Članom delovne skupnosti v novem letu želimo, da se izpolni vse tisto, kar so si začrtali: zdravje, srečo in osebno zadovoljstvo!

Direktor OZD
Steklarne Hrastnik
dipl. inž. Maks Mrcina

OBVESTILO

Občinska skupnost socialnega skrbstva Hrastnik obvešča vse matere samohranilke, očete, ki so jim dodeljeni otroci, pa so matere zanj dolžne plačevati preživnino, razvezane zakonce, ki so jih drugi zakonci dolžni preživljati, in ki so do sedaj uveljavljali povišanje preživnine na sodišču, da od 1. 1. 1977. leta povišanje preživnine ureja občinska skupnost socialnega skrbstva.

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Ur. list SRS št. 15/76) v 132. členu prinaša pomembno novost glede urejanja preživnin. Po tem členu so namreč občinske skupnosti dolžne vsako leto na podlagi uradno ugotovljenega podatka o povečanju življenjskih stroškov opraviti uskladitev vseh preživnin.

Vse, ki ste do sedaj uveljavljali preživnino na sodišču, prosimo, da se v januarju 1977 zglasite v uradnih dnevih (ponedeljek, sredo, petek) z zadnjo odločbo o višini preživnine na občinsko skupnost socialnega skrbstva Hrastnik, osnovna šola heroja Rajka, soba št. 11.

OBČINSKA SKUPNOST
SOCIALNEGA SKRBTVA
HRASTNIK

Iz dela občinske skupščine

V torek dne 7. decembra 1976 je bilo sklicano 18. skupno zasedanje delegatov zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, 12. skupno zasedanje delegatov zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti in 5. zasedanje delegatov zbora krajevnih skupnosti.

Delegati vseh treh zborov so med drugim sprejeli naslednje pomembnejše

s k l e p e :

Sprejeli so odlok o omejitvi točenja in prodaje alkoholnih pijač v besedilu, kot ga je pripravil izvršni svet Skupščine občine Hrastnik s tem, da se ustrezno dopolni 1. in 2. člen odloka v tem smislu, da prepoved o omejitvi točenja ali prodaje alkoholnih pijač velja tudi za »druge organizacije«, ki opravljajo gostinsko dejavnost (društva, skupnosti ipd.).

Delegati so ugotovili, da se v točilnicah toči alkoholna pijača delovnim ljudem v delovnem času, kakor tudi, da jo lahko le-ti sami kupijo v prodajalnah, kar seveda negativno vpliva na delovno storilnost delavcev, zlasti pa na nevarnost pri delu. Zato opozarjajo vse OZD in druge organizacije, ki opravljajo gostinsko dejavnost, kakor tudi vse OZD in druge delovne skupnosti, ki prodajajo alkoholne pijače, naj vplivajo na delovne ljudi in jih skušajo na primeren način prepričati, da ni primerno med delovnim časom pitje alkoholnih pijač oziroma jih odvrniti od tega, da bi le-te kupovali.

Delegati so prepričani, da bi se stanje na tem področju izboljšalo tudi z zaostritvijo delovne discipline v delovnih organizacijah, da delavci ne bi med delovnim časom neopravičeno zapuščali delovnega mesta in z osebno zavestjo samih delavcev.

Delegati so ugotovili, da kronični alkoholiki povzročajo razne socialne in druge probleme. Zato so imeli za potrebno, da bi izvršni svet Skupščine občine Hrast-

nik skušal vplivati na pristojne republiške organe v tem smislu, da bi takšne bolnike lahko v bodoče zdravili brez njihove privolitve. Seveda pa bi bilo potrebno, po mnenju delegatov, tudi aktivno delo vseh družbenopolitičnih organizacij na tem področju, kar bi nedvomno pozitivno vplivalo na sanacijo današnjega stanja.

Delegati vseh treh zborov so sprejeli družbeni dogovor o pogojih zaposlovanja ter o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju na območju občin samoupravne skupnosti za zaposlovanje Ljubljana. Pri tem se zaveđajo, da bo izvajanje izhodišče za ureditev tako ekonomskih kot socialnih elementov zaposlovanja terjalo veliko naporov in strpnosti.

Pri tem so omenili naslednje obveznosti, ki jih bo po njihovem mnenju najteže uresničiti:

- da bodo morale letne in srednjeročne programe potreb po kadrih skupščina občine, samoupravna skupnost za zaposlovanje, samoupravne interesne skupnosti za izobraževanje, usklajevati skupaj s temeljnimi in drugimi OZD; tako da bodo izobraževalne kapacitete skladne s potrebami;
- sprejemale toliko učencev za posamezne poklice, kot bodo po srednjeročnih planih potrebovale novih delavcev teh poklicev, ko bodo ti učenci končali šolanje;
- razpisovale toliko kadrovskih štipendij, kolikor bodo po planih potrebovale novih strokovnjakov v posameznih letih;
- v okviru nalog, pristojnosti in možnosti skladno s konceptom usmerjenega izobraževanja in priprave kadrov sprejemale učence, študente na proizvodno-tehnično delo in za to delo zagotovile take kadrovske, organizacijske in druge pogoje, da bodo učenci, študenti in delavci, ki se izobražujejo ob delu, osvojili z učnim programom predpisano znanje in usposobljenost;
- da bo potrebno za zmanjšanje fluktuacije upoštevati doslednejše nagrajevanje po delu ipd.

Glede na to, da so delegati pre-

pričani, da ne bo mogoče izpolniti postavljenih obveznosti, ki izhajajo iz 15. člena družbenega dogovora in se nanašajo na minimalne stanovanjske pogoje in na tople obroke prehrane med delom v postavljenih rokih, predlagajo medobčinskemu sindikalnemu svetu, da te zadeve primerno uredi v samoupravnem sporazumu, ki se bo sklenil v skladu z 2. členom sprejetega družbenega dogovora.

Delegati zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Hrastnik so sprejeli družbeni dogovor o družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju v občini, v predloženem besedilu.

Sprejeti družbeni dogovor bo podpisnikom služil kot osnova za urejanje medsebojnih odnosov in odgovornosti pri družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju v občini.

Delegati vseh treh zborov so sprejeli odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Hrastnik za leto 1976, tako kot je to predlagal Izvršni svet Skupščine občine Hrastnik.

Začasni proračun občine Hrastnik, ki je bil sprejet na skupnem zasedanju v mesecu aprilu 1976 in je znašal 10.470.000 din, po izračunih, ki so jih opravili republiški organi, pa znaša dovoljena poraba za leto 1976 11.034.000 din ali za 11,7% več kot je znašal proračun za leto 1975, kar je v skladu z republiško resolucijo.

Delegati vseh treh zborov Skupščine občine Hrastnik so sprejeli sklep o soglasju k razširitvi predmeta poslovanja Solškemu centru Trbovlje, TOZD Revirska delavska univerza. Razširitev predmeta poslovanja se nanaša na organiziranje in izvajanje verificiranih tečajev angleškega in nemškega jezika, za katera bo šolski center izdajal spričevala s splošno priznano veljavnostjo.

LESKOVŠEK Franc, delegat KS Hrastnik — spodnji del, je povedal, da je zaznati v naselju Podkraj veliko prahu, ki se vali iz Cementarne Trbovlje.

Predsednik skupščine mu je odgovoril, da morajo biti prebivalci tega naselja pripravljani tudi v prihodnje, da ta del ne bo popolnoma čist. Pri tem pa je poudaril, da je situacija z dgraditvijo dimnika mnogo boljša, kar dokazuje, da nastaja vedno manj škode in ožigov na tem področju.

Tov. VENKO Rada, delegata OZD TKI — TOZD AKS — KE, je zanimalo, če bi se dalo na kakšen način rekonstruirati odcep, ki vodi od glavne ceste Hrastnik — Šmarjeta proti obratu TOZD »Jutrjanjka« Dol.

Na vprašanje sta mu odgovorila predsednik skupščine in tov. Kozole, predsednik IO Skupnosti krajevnih skupnosti, in sicer v tem smislu, da je rekonstrukcija ceste stvar same krajevnne skupnosti Dol in njene finančne zmogljivosti.

Tov. GREŠAK Amalijo, delegata KS Turje — Gore, je zanimalo, kdaj se bo pričelo z asfaltiranjem ceste v Turje.

Na vprašanje sta ji odgovorila predsednik skupščine skupnosti KS in predsednik IO Skupnosti KS in na kratko seznanila, kako delovne organizacije slabo izvršujejo obveznosti, sprejete s samoupravnim sporazumom o financiranju krajevnih skupnosti. Povedala sta, da se je do tretjega četrtletja letošnjega leta zbralo okrog 84 starih milijonov ali samo 53% predvidenih sredstev. To pa je po mnenju predstavnikov Skupnosti krajevnih skupnosti tudi glavni razlog, da se z deli še ni pričelo. Nadalje sta menila, da se sredstva v zadnjem času natekajo, zato je pričakovati, da se bo tudi s temi deli pričelo v prihodnjem letu.

Tov. Grešakovo je nadalje zanimalo, kako bo s prevozom šoloobveznih otrok iz KS Turje na šolo Dol.

Na vprašanje je odgovoril tov. predsednik in povedal, da zaenkrat prevoz ni mogoče organizirati. Pri tem pa je povedal, da je prešolanje štirih otrok na šolo Dol že izvršeno s 1. decembrom. Povedal je tudi, da bo skupščina na zasedanju, ki bo v mesecu decembru, ukinila šolo v Turju in dala stavbo v upravljanje ustreznih organizacij.

Tov. PROSENC Anton, delegat družbenopolitičnega zbora, je menil, da bi bilo potrebno sprejeti ustrezne predpise, s katerimi bi prepovedali kajenje v javnih prostorih in zdravstvenih domovih.

Predsednik skupščine je dejal, da lahko v teh prostorih prepovejo kajenje le same delovne organizacije, ter da je tudi izvajanje teh predpisov stvar samih delavcev, ki so takšno odločitev sprejeli.

Na 12. skupnem zasedanju delegatov zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti pa so med drugim delegati obeh zborov sklenili, da se telesnokulturni skupnosti Hrastnik dodeli pravica uporabe na pokritem kopalšču v Hrastniku na Logu ter pripadajočem zemljišču. Dodelitvena odločba se dopolni s parcelnimi številkami, ko bo izveden geodetski posnetek dejanskega stanja. Prav tako bo vrednost objekta določena s posebnim sklepom oziroma odločbo, ko bo znana vrednost po zaključni situaciji.

Delegati zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Hrastnik pa so na 5. zasedanju sprejeli naslednje pomembnejše sklepe:

Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Hrastnik pa so na 5. zasedanju sprejeli naslednje pomembnejše sklepe:

Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Hrastnik pristopa k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana razvoja magistrálnih in regionalnih cest v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980.

Tov. KOZOLE Drago, predsednik IO Skupnosti krajevnih skupnosti je navzoče seznanil z realizacijo sredstev po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za financiranje programov in planov krajevnih skupnosti v občini Hrastnik za obdobje od 1. 1. do 30. 11. 1976.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Hrastnik želi vsem delovnim ljudem srečno in uspehov polno novo leto 1977

**Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZK
Občinski svet zveze sindikatov
Skupščina občine Hrastnik
Občinski odbor ZZB NOB Hrastnik
Občinska konferenca ZSMS**

KAKO V NOVEM LETU?

Običajno si ob prehodu v novo leto tudi v poslovnem življenju zastavljamo nove naloge — načrte in si drug drugemu ob stisku roke iskreno želimo največ uspehov.

Kakšno je bilo v poslovnem smislu leto 1976.

Odgovor je lahko kratek za večino gospodarskih organizacij: zelo težavno — novi plačilni pogoji, manjša konjunktura. Posebno težko pa je to bilo še za posamezne industrijske veje, med katerimi je brez dvoma tudi steklarska industrija.

Tako težki pogoji gospodarjenja in če temu dodamo še določeno neurejenost v sami delovni organizaciji, je vzrok, da bomo poslovno leto zaključili z izgubo.

To dejstvo je bilo že obravnavano ob periodičnih obračunih. Zato je bil izdelan sanacijski načrt, ki naj bi vplival na saniranje te situacije in kolektivno perspektivno omogočil normalno poslovanje. V našem TOZD pa se že več let opaža velika fluktuacija predvsem strokovne delovne sile. To delovno silo nadomeščamo z nestrokovno delovno silo. To pa je tudi eden od vzrokov, da so rezultati dela slabši. V letu, ki se je izteklo, smo imeli planirana velika popravila na strojih in talilnih objektih. Te pa zaradi pomanjkanja sredstev nismo realizirali. Tudi to dejstvo je povezano s tem, da planirana proizvodnja ni dosežena. Prevelike zaloge so krive, da so nekatere proizvodne linije stale, predvsem v prvi polovici leta. Linija kelihov pa še tudi v drugi polovici leta.

Na slab ekonomski položaj vplivajo tudi nekatere cene embalažnega stekla, ki so znatno prenižke. Naštel sem v glavnem le zunanje vplive, ki so pripomogli, da je ekonomska situacija v Steklarni Hrastnik tako zaskrbnjujoča.

Nedvomno pa je, da bomo morali tudi v sami delovni organizaciji stvari zastaviti drugače.

Veliko se pričakuje od novega sistema nagrajevanja, da se bo s tem interes do kvalitetnega dela mnogo izboljšal. Zakon o združenem delu prinaša novosti v dohodkovnem odnosu, ki jih bomo morali v okviru naših TOZD upoštevati. Vendar je priprava takšnih odnosov obsežno delo. Menim, da smo s tem že v časovni zamudi in pri sprejemanju plana za leto 1977 ne bo moč te odnose že vključiti v plan.

Mislím, da bi tudi strokovne službe morale izdelati svoj letni plan. Te plane bi uskladili s plani po TOZD in na podlagi tako pripravljenih programov namenili tudi višino sredstev za financiranje DSSS.

Kako je s planom v našem TOZD.

Komercialna služba je zbrala potrebe naših kupcev za leto 1977. Tudi drugi elementi plana so bili posredovani planski službi, ki bo v kratkem izdelala prvi osnutek plana za leto 1977. Ta osnutek bodo morale strokovne službe in samoupravni organi dobro preštudirati.

Mislím, da bi prav plan za leto 1977 moral pokazati, kakšna je perspektiva Steklarne Hrastnik in jasno s tem tudi socialno varnost vseh zaposlenih.

Ohrabruje nas lahko to, da bodo izvršeni vsi potrebni remont. Tudi zbrana naročila jamčijo, da bodo obratovale vse proizvodne linije. Seveda bo morala komercialna služba vložiti precej truda, da bo res tako. To mislim predvsem za linijo kelihov, ki se aktivira v začetku januarja.

V upanju, da bo leto 1977 za nas vse v poslovnem življenju bolj uspešno, da bodo tudi odnosi med sodelavci tovariški, želim vsem srečno NOVO LETO.

inž. Antón Žagar

Iz dela občinske skupščine

(Nadaljevanje z 2. strani)

Delegate zbora je seznanil, da so do tega datuma posamezni

podpisniki sporazuma vplačali sredstva v naslednji višini:

	Plan za leto 1976 (din)	Realizacija do 30. 11. 1976 (din)
1. Steklarna	531.600	254.700
2. Tovarna kemičnih izdelkov	122.700	122.700
3. TOZD rudnik premoaga Hrastnik	281.400	—
4. Sijaj	90.000	80.700
5. Jutrzanjka Sevnica, obrat Dol	60.600	60.600
6. Splošno gradbeno podjetje	189.600	156.600
7. Splošno trgovsko podjetje	34.500	33.300
8. Gostinsko podjetje »Jelka«	18.000	18.000
9. Komunalno obrtno podjetje	51.300	46.500
10. Kmetijska zadruga Trbovlje — Hrastnik	4.800	—
11. Emoña Ljubljana, PM Hrastnik	5.100	—
12. Mesnine Celje	1.800	—
13. Meso Trbovlje	1.200	—
14. Merx Celje, pekarna Hrastnik	5.700	—
15. Peko Tržič, prodajalna Hrastnik	900	—
16. Astra, prodajalna Hrastnik	300	—
17. Jugotehnika, prodajalna Hrastnik	600	—
18. Petrol, prodajalna Hrastnik	1.800	—
19. Lekarna Hrastnik	1.800	—
20. Tobačna tovarna Ljubljana TOZD Tobak Ljubljana	1.200	1.800
21. IPOZ Trbovlje, delavnica Hrastnik	1.800	—
22. Izletnik Celje, poslovalnica Hrastnik	1.200	—
23. PTT Trbovlje, poslovna enota Hrastnik	4.800	—
24. Zelezniška postaja Hrastnik	4.800	—
25. Vzgojno varstveni zavod	7.800	9.100
26. Osnovna šola NH Rajka Hrastnik	30.900	—
27. Posebna šola Hrastnik	2.100	2.100
28. Glasbena šola Hrastnik	2.400	2.100
29. Temeljna kulturna skupnost	600	600
30. Ljudska knjižnica	600	600
31. Center skupnih strokovnih služb SIS Hrastnik	3.300	3.300
32. Samoupravna stanovanjska skupnost Hrastnik	3.600	3.450
33. Skupnost za zaposlovanje	600	—
34. Skupnost zdravstvenega zavarovanja	300	300
35. Zdravstveni dom Trbovlje PE Hrastnik	19.200	—
36. Občinska konferenca SZDL Hrastnik	900	900
37. Občinski sindikalni svet	600	600
38. Komite občinske konference ZKSA	600	600
39. Občinska konferenca ZSMS	300	600
40. SSP Skupščine občine Hrastnik	14.400	14.100
41. Sijaj Hrastnik obveznost iz leta 1975	—	36.000
Skupaj:	1.505.700	811.950
Skupaj:	—	847.950

Nadalje je ugotovil, da je skupnost KS dobila sredstva iz proračuna občine za leto 1976 kot je bilo planirano.

Ob koncu je apeliral na vse podpisnike sporazuma o financiranju krajevnih skupnosti, da svoje obveznosti za leto 1976 pravočasno in v celoti poravnajo.

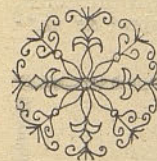
— Sekretariat skupščine občine Hrastnik

Pregled plana delovnih ur za leto 1977

Zaradi težkih pogojev dela v juliju smo že v mesecu marcu predvideli eno delovno soboto za solidarnost, ki pa ni upoštevana v skupnem fondu plačanih ur. Prosimo, da pregledate ta predlog in pošljete morebitne pripombe čimprej v našo službo.

Mesec	Efekt. del. ure brez sobot	Efekt. del. ure ob sobotah	Plačane ure praznikov	Skupno plačane ure	Skupaj delovnih dni
JANUAR	160	8	16	184	21
FEBRUAR	160	24	—	184	23
MAREC	184	8 solid.	—	184	23
APRIL	160	16	8	184	22
MAJ	160	8	16	184	21
JUNIJ	176	8	—	184	23
JULIJ	152	7	16	175	20
AVGUST	184	—	—	184	23
SEPTEMBER	176	8	—	184	23
OKTOBER	168	16	—	184	23
NOVEMBER	152	8	24	184	20
DECEMBER	176	—	—	176	22
Skupaj	2008	103	80	2191	264

Plansko-analitska služba Steklarna

Mnogo osebne sreče in delovnih uspehov v letu 1977 želijo delavci

TOZD I — notranji obrat
TOZD II — obratne proizvodnje
TOZD III — slikarnica
TOZD IV — cizelernica
TOZD V — elektro in ključavničarske delavnice
TOZD VI — menza
DSSS — skupne službe

Požarna varnost in varjenje

Zaradi vse pogostejših požarov, ki so povzročeni v proizvodnji in skladiščih v Sloveniji, je društvo za zaščito materiala v SR Slovenije organiziralo kratek enodnevni seminar, oziroma posvetovanje o požarni nevarnosti v industriji in nevarnosti požarov zaradi varjenja.

Predavanja niso bila izčrpna zaradi kratkega časa, skripta, ki so jo slušatelji prejeli po končanem prvem delu, je zelo dobro in kvalitetno napisana. Zelo bo koristilo vsem slušateljem in če se bomo posluževali navodil in navetov, bo preventivno delo v tozkih olajšano. Samo trije požari v letu 1973 (Cinkarna Celje, TAM Maribor, TIM Laško) so povzročili nad 50 milijonov din škode. V letu 1974 je bilo 6 večjih požarov (ISKRA Commerce, Ljvarna Maribor, TOTRA Ljubljana, INLES Ribnica, Mizarstvo Murska Sobota, LTH Škofja Loka) škode pa nad 61 milijonov din. Samo trije večji požari v letu 1975 (Kemofarmacija Ljubljana, IPOG Kamnik in opekarna Zabjak pri Ptujju) so povzročili nad 95 milijonov škode. Škoda, ki je navedena, je le direktna na industrijskih objektih, zalogah, strojih, izdelkih in drugem materialu. Včasih je indirektna škoda neprimerno večja od direktne. Izpad proizvodnje, odpust delavcev, izguba tržišča in še druge težave so še posledice, ki jih utrpri delovna organizacija zaradi požara.

Mislim, da moramo po navedenih podatkih požarno varstvo jemati resno in ukreniti vse, da požare preprečimo. V naših tozkih je možnost izbruha in širjenja požara zelo velika. Zaradi samega načina tehnološkega procesa, zaradi neobhodno potrebne večje zaloge zelo vnetljivih in lahko gorljivih snovi in zaradi večjega števila zaposlenih, med katerimi vedno najdemo malomarne pa tudi neprevidne za zaščito pred požari, je predvsem važna organizacija te zaščite po tozkih. Pri nas so imenovane komisije, vendar ugotavljamo, da so nedelavne. To delo ni ravno lahko. Pri izbiri bi morali gledati na potrebno strokovnost, sposobnost vsaj enega od komisije, in to naj bi bil predsednik. Popolnoma zgrešeno je, če določimo nekoga, ki je z drugim delom preveč obre-

menjen ali celo ne odgovarja, ker nima interesa in ne volje do tega zahtevnega dela.

Ena izmed prvih nalog na nivoju OZD je zlasti poznavanje vseh splošnih požarno varnostnih predpisov, posebno tistih, ki se nanašajo na panogo in specifično dejavnost podjetja. Sestaviti bo treba načrt varstva pred požarom in požarni red. Pri izdelavi tega bi morali sodelovati strokovnjaki in vodilni delavci podjetja, zato, ker jim je tehnološki proces dobro poznan, enako lastnosti surovin, izdelkov in drugega materiala, ki ga pri nas uporabljamo. Do marca prihodnjega leta bo treba po zakonu o požarni varnosti, ki je že v veljavi, izdelati pravilnik o požarnem varstvu za vsako delovno organizacijo.

Če hočemo požare preprečiti, je nujno, da poznamo vzroke, zaradi katerih se požar pojavi. Statistika nam kaže, da je največji povzročitelj požarov ravno človek, ki povzroči požar iz nevednosti, nepazljivosti ali malomarnosti. Drugi vzroki, ki so bolj pogosti, so gradbene pomanjkljivosti, napake v električni napeljavi, eksplozije in samovžigi. V zadnjih letih je povzročilo 31% vseh požarov v Sloveniji nevednost, nepazljivost in malomarnost, v letu 1974 pa znaša kar 43%. Od 12 požarov, ki sem jih navedel, so 3 nastali zaradi splošne malomarnosti in kar 3 zaradi varjenja. Varilci so povzročili ne le pri nas v Sloveniji, ampak tudi v drugih republikah veliko požarov. Se celo pri nas je zadnji večji požar na ostrejšu avtomatske proizvodnje nastal zaradi varjenja. Zato moramo biti tudi v naši OZD pozorni na ta vzrok. Nevarni so tudi kadilci, ki zaradi prepovedi kajenja kadijo na skritih mestih.

Varjenje kot pomemben vzrok požarov moramo v naši OZD nekoliko bolj resno obravnavati. Požari zaradi varjenja nastanejo največkrat zato, ker varilci in odgovorni za ta dela premalo upoštevajo preventivne požarne ukrepe. Varilec pri varjenju ne upošteva dovolj okolice, ki ga obdaja. Po zakonu o varstvu pred požarom je mogoče opravljati varjenje ali rezanje brez dodatnega nadzora le v tistih prostorih, ki so posebej prilagojeni za var-

jenje. V drugih prostorih pa mora biti obvezno vsako delo nadzorovano. Iskre letijo lahko v polmeru večjem od 10 m od mesta varjenja ali rezanja in če padajo na vnetljive snovi, se te takoj vžgejo. Ob varjenju na odrih pa padajo iskre celo nekaj deset metrov globoko. Ko se varijo cevi, padajo iskre skozi notranjost cevi v druge prostore. Tako povzročijo požare, ki se močno razplamtijo, preden jih opazimo.

Najlažje je preprečiti požar ali eksplozijo pri varjenju in rezanju, če poskrbimo za odstranitev vseh vnetljivih snovi od izvora vžiga. V smislu predpisov sta za požarnovarno delo pri varjenju, rezanju polno odgovorna:

— vodja dela in

— neposredni izvajalec, varilec.

Specifične odgovornosti vsakega posameznika so opredeljene z naslednjimi zahtevami požarnega varstva pri delu:

1. Vodstvo mora poznati svoje zakonite odgovornosti in obveznosti za varno uporabo opreme za varjenje v svoji TOZD.

2. Vodstvo mora določiti in pooblastiti strokovno osebo za izdajanje dovoljenj za varjenje v nevarnih prostorih; kot strokovna oseba je lahko v OZD ali tozdu:

— vodja varjenja

— predelavec

— varnostnik

— strokovno usposobljena oseba, ki delno pozna požarne predpise — iz vrst gasilske enote, poveljniški kader.

3. Vodstvo mora zahtevati, da so varilci in njihovi nadrejeni ustrezno usposobljeni za varno delo.

4. Nadzor izvaja v manjših obratih predelavec, v večjem tehnični vodja.

Pred vsakim delom v požarno nevarnih prostorih mora vodja dela oskrbeti pooblastilo od pooblaščenih oseb. Tudi varilec mora dobiti dovoljenje za delo pred pričetkom.

Če je potrebna prisotnost gasilca ali gasilcev zaradi nevarnosti požara ali eksplozije, se morajo ti nahajati pred začetkom dela na vnaprej izbranih mestih z vso potrebno opremo.

Če pred pričetkom dela niso izpolnjeni vsi požarno varnostni pogoji, ne sme varilec pričeti z delom, dokler niso zagotovljeni pogoji za varnost pred požarom.

Po zaključku varilnih del se je treba prepričati, če se v nevarnem območju nahajajoči predmeti niso vneli, pričeli tleti ali se preveč pregoreli. Pri tem je posebej treba paziti na reže in razpoke. Preglede je treba obnoviti še najmanj v roku dveh ur in to večkrat obnoviti. Najbolje je za to delo obvestiti dežurnega gasilca, naj vodi skrb za varnost. Gasilec bo tudi znal poskrbeti za primerne ročne gasilne aparate, ki so primerni za gašenje vrste požara, ki bi lahko nastal.

Prisotnost gasilca mora zahtevati oseba, ki je odgovorna za dajanje dovoljenj za varjenje.

Požarno varnostna komisija je v letošnjem letu po enkrat mesečno pregledala obrate in redno obveščala ustmeno ali pismeno o nepravilnosti ali nevarnostih po požaru. Še vedno so pomanjkljivosti npr. zatrpami prehodi. V pri-

meru požara bi bil zaposlenim umik iz zadimljenega in gorečega prostora oviran, če že ne onemogočen. Tudi zidni hidranti in gasilni aparati so večkrat tako založeni, da bi preteklo precej časa, če bi jih v primeru potrebe hoteli uporabiti. Vsaka zamujena sekunda pa lahko pri požaru povzroči ogromno škodo. Takšne pomanjkljivosti dežurni gasilci in komisija, ki opravljajo požarno-varnostni pregled, sicer opazijo in zabeležijo, vendar preden je prepreka odstranjena, mine precej časa. Velikokrat slišimo izgovore, ni prostora, moramo, ne gre drugače, vendar so stvari, ki niso upravičene. Poglejmo, koliko časa ni bil pod nakladalno rampo očiščen papir, kartoni in drugi odpadki, da imamo včasih hodnik zabit z odpadnim papirjem, založene stopnice s kartoni, odpadno olje v sodih pod pečmi, kajenje v prepovedanih prostorih, kurjenje v prepovedanih prostorih, kurjenje s pečmi, ki niso dovoljene, kuhanje kave na rešojih; na vse te pomanjkljivosti smo opozarjali, vendar dosti je še prekrškov, ki ostanejo nekaznovani. Pomislimo, ali je res potrebno, da je celoten kolektiv kaznovan zaradi enega odvrženega cigaretnega ogoraka, papirja pod nakladalno rampo, pečice itd. Ker so požari po neprevidnosti in malomarnosti najpogostejši, moramo ravno v tem pogledu ukrepati v največjem obsegu.

V to spada:

— pouk zaposlenih o požarni nevarnosti

— stalna kontrola o požarno-varnostnih ukrepih

— tesna povezava vodstva s požarnovarnostno službo

— tesna povezava službe varstva pri delu s požarnovarnostno službo

— čim več delavcev naj bi znalo uporabljati ročne gasilne aparate.

Zaradi vse pogostejših požarov, povzročenih zaradi varjenja, izhajajo trije varilno tehnični strokovni časopisi in tudi strokovne knjige posebno še s področja zaščite in varnosti, očitno vse to spričo prehitrega razvoja tehnike in velikega obsega del v proizvodnji ne zadostuje. Število nesreč z veliko materialno škodo, smrtnimi žrtvami in težkimi telesnimi poškodbami narašča. Samo v zadnjih 6 mesecih smo v republici Sloveniji imeli 6 velikih nesreč, in to:

— popolno uničenje vagona z 7.000 avtomobilskimi sedeži; vzrok požara — varilec,

— zgoretje 2 ton bombaža; vzrok požara — varilec,

— popolno zgoretje nove stanovanjske stavbe; vzrok požara — varilec,

— velepožar v novo zgrajeni velehladilnici; vzrok požara — varilec,

— eksplozija varilnih cevi; težko opečen varilec,

— milijonska vrednost v valjarni gumarskih izdelkov; vzrok požara — varilec.

Koliko je še nesreč, ki jih niso registrirali časopisi, zato nam da misliti, nam, ki delamo na področju požarnega varstva, da pri nas tudi nimamo urejeno tako, (Nadaljevanje na 5. strani)

Vsem občanom in kolektivom spodnjega dela Hrastnika veliko zadovoljstva in uspehov v letu 1977 želi

Krajevna skupnost
Hrastnik, spodnji del

Odškodnina za onesnaževanje

Marsikateri občan Zasavja najbrž ne ve, da v Zasavju že od leta 1960 prejema kmetje odškodnino za škodo, nastalo na rastlinju. Odškodnino, ki jo po določenem ključu delitve enkrat letno odplačujejo TET, Cementarna, TKI — Hrastnik in Steklarna Hrastnik, je znašala letno že nad 1.500.000 din. Seznam oškodovancev se je v zadnjih letih močno povečal in je presegal število 500. Da je do izplačevanja odškodnine prišlo, je bil vzrok plin, žveplov dioksid (SO₂), ki z vodo (vlago) na zelenem rastlinju pušča sledove ožigov in pa prah, ki zmanjšuje kvaliteto živinske kreme. Ko so lastniki leta 1968 opazili, da tu ne gre za naravni pojav, so se začeli prek sodišča pritoževati, nad izločevalci emisije v Zasavju. Sodišče je izdalo odločbo o oceni škode prek komisije, ki naj bi zastopala interese oškodovancev. Ta komisija, v kateri so bili kmetijski, gozdarski in veterinarski strokovnjaki, je imela zelo kratko življenjsko dobo,

čeprav so stroške ogledov te komisije plačevali povzročitelji škode, je s strani oškodovancev prišlo do nezaupanja, češ, da je to komisija podjetij, ne pa kmetov. Omenjena komisija je na osnovi prijav priznavala škodo v štirih zasavskih občinah tj. v Hrastniku, Trbovljah, Laškem in Zagorju. Na osnovi ogledov je bil napravljen vsako leto zapisnik, kjer so posamezni zaselki imeli ocenjeno škodo v odstotkih na podlagi katastrskega dohodka posameznih lastnikov. Komisija je nato v TET in Cementarni napravila za vsakega oškodovanca izračun škode. Pri izračunu škode so ločeno računali odstotek od katastrskega dohodka za gozd in posebej za kmetijske površine, kamor spada tudi sadno drevje. Ker so oškodovanci zahtevali vsako leto večjo odškodnino, je komisija uvedla druginjski faktor, ki je bil sprva samo dvakratni odstotek na katastrski dohodek, letos pa je faktor že 4,5. Takoj naj omenim rekordno prejeto

odškodnino 2 milijona 200 tisoč starih din v lanskem letu, ki jo je prejel lastnik Anton Kreže iz Podkrajja, mnogo oškodovancev vrčičkarjev pa zaradi prenizkega katastrskega dohodka ne bi dobili niti 50 din, zato že dalj časa dobivajo pavšalno odškodnino, najnižji znesek 100 din.

Podjetja, povzročitelji škode, še zlasti TET, pa so enkratno odplačala tudi tri domačije v celoti in enajstim lastnikom sadno drevje in vinsko trto, po cenilnih zapisnikih. Prav tako je bila odplačana škoda GG Ljubljana, na osnovi tožbe prek sodišča.

Zaradi tako visokih odškodnin in bojazni pred erozijo je prišlo do zelo drage investicije v dimnik, ki naj bi rešil Zasavje. Očitno je, da denar ni bil vržen stran in je veliko manj prahu, ter zelo malo ožigov zaradi plinov. V letu 1976 so imeli ožige po sadju in poljščinah samo delno na Dobovcu, Retju, Praprotnem, Podkrajju ter Leskovci. Posledice teh ožigov so bile v primerjavi s prejšnjimi ožigi minimalne, zato je letos komisija za ocenjevanje škode odmerila le 649.825 din. Na seznamu je še vedno nad 30 oškodovancev, ki naj bi dobili nad pol milijona odškodnine, eden celo nad milijon starih dinarjev. Te dni je TET že izplačala škodo po zaselkih v SOB LAŠKO in SOB HRASTNIK. Zataknilo se je pri »milijonarjih«, ki so ignorirali ta »tringelt« in odškodnino niso hoteli sprejeti. Delo komisije za oceno škode hočejo prikazati kot pristransko in nerealno. Posamezniki so grozili »z odhodom v Ljubljano«, da bi tam pokazali krivico in našli pravico. Menim,

da so tokrat omenjeni kmetje močno krivični. V slabo pa se jim lahko šteje tudi dejstvo, da so ti »kmetje« zaposleni v podjetjih, ki jim delajo škodo. Zameri se jim lahko tudi, da niso mož beseda, ker so že lani govorili, da se požvižgajo na odškodnino, samo da plina ne bo. Tako se verjetno žalostno končuje obdobje uspešnega dela komisije, ki je bila že od nekdaj med dvema ognjema in je vedno uspešno usklajevala interese oškodovancev in povzročiteljev škode. Nemogoče je dati prav nekaterim oškodovancem, ki hočejo enako odškodnino kot doslej, v jeseni pa skoraj normalno letino lahko pospravijo v šrambe, če imajo zato dovolj rok. Nemogoče bo v prihodnje priznavati vsaj TET, tako velike odškodnine, če bo stanje na terenu tako kot je bilo letos ali še boljše. V naslednjem letu so sklenili predstavniki podjetij, da bi spremenili ključ razdelitve stroškov za odškodnino, ki je bil doslej naslednji: TET — 85,5%, Cementarna — 11%, TKI Hrastnik — 1,5%, Steklarna Hrastnik — 2%.

Ključ stroškov se je doslej našel vedno na pokurjene količine goriva, z novim dimnikom pa se situacija močno spremeni. Letošnje leto je imela komisija še posebne težave zaradi posledic po majski pezebi in dolgotrajni suši. Po zatrjevanju nekaterih krajanov pri njih namreč ni bilo ne pezebe ne suše. Isti krajin uporno trdijo, da sanacija ni uspela. Vsi dialogi s komisijo so se končali pri trmastem vztrajanju, da imajo samo oškodovanci prav.

Feliks Špamrblek

Požarna varnost in varjenje

(Nadaljevanje s 4. strani)

kot urejuje predpis. Če ugotovimo, da so v navedenih primerih delavci bili zelo malo usposobljeni glede požarnega varstva,

— da nadzorno osebje slabo ali sploh ni kontroliralo dela,

— pravilniki podjetij za zaščito in varnost so glede varilne tehnike in požarnega varstva pomanjkljivi.

Iz analize požarov in nesreč sledi, da so zanje predvsem odgovorni vodilni delavci, ne pa toliko varilci — delavci. Največkrat po nesreči se skuša prevaliti krivdo na delavca zaradi malomarnosti ali nestrokovnega ravnanja, s tem, da se jih pred sodiščem obtoži kot povzročitelja požara ali nesreče; dostikrat pa osebe, ki nosijo odgovornost, sploh niso klicane, to zato, ker so pravilniki o zaščiti in varnosti za področje varilstva in požara pomanjkljiva

ali jih sploh ni. Ugotavlja se, da so najčešče tehnični vzroki za materialno škodo ob požarih naslednji:

a) pri načrtovanju in projektiranju poslopij in obratov se zaščiti pred požarom ne posveča dovolj pozornosti,

b) požarnovarnostni predpisi so dostikrat zastareli in pomanjkljivi,

c) odgovorni inšpektorat in odgovorne (v kolikor sploh so) službe pomanjkljivo poznajo varnostne predpise ali pa jih ne izvajajo dovolj energično,

d) v proizvodnih obratih je glavna skrb vodilnega osebja količina in kakovost proizvodnje, manj pa varnost pred požarom,

e) požarnovarnostna služba (dežurni gasilci) premalo izvežbani ali invalidi,

f) naprave za gašenje in varnost niso dovolj skrbno kontrolirane, ali ne ustrezajo, ali odgovorni delavci ne znajo ravnati z njimi,

g) odgovorni in vodilni se branimi pošiljati ljudi v ustrezne strokovne šole na ustrezno izobraževanje.

Vse navedene pomanjkljivosti so najpogostejši vzroki, ki so spravili marsikatero podjetje v katastrofo. Mnenja sem, da se bomo morali v naslednjem letu tudi o tej problematiki več pogovarjati in ukreniti vse potrebno, da ne pridemo v seznam podjetij z velikimi materialnimi škodami po požaru.

Gasilsko društvo s svojimi člani redno obravnava pomanjkljivosti in sproti spremljamo nevarnosti. Zato so vse vaje usmerjene na objekte in obrate, ki so bolj ogroženi.

V naslednjem letu pa želimo veliko sodelovanja za odpravo nevarnosti po požaru z vsemi vodstvi TOZD in DSSS in želimo srečno novo leto 1977 z željo, da odpravimo vse pomanjkljivosti, da ne bo požarov.

Za gasilsko društvo
Kirhmajer

Iz dela organov upravljanja

ODBOR ZA POSLOVNO POLITIKO

Sprejeti sklepi na VI. redni seji odbora, ki je bila 17. 11. 1976

Pod prvo točko dnevnega reda je odbor obravnaval poročilo o poslovanju podjetja za obdobje januar-september 1976 in sprejel naslednje zaključke:

1. Gospodarsko-računski sektor se zadalži, da izdela analizo odstopanja neto prodajnih cen (rabatna lestvica, kasa skonti po podskupinah za domači trg in izvoz).

Analiza se mora izdelati do 22. 11. 1976!

Vodja gospodarsko-računskega sektorja tovarišica Heda Korbar je zadalžena za izvedbo sklepa.

2. Splošno kadrovski sektor se zadalži, da objavi razpis za zasedbo delovnega mesta **vodja plansko analitičnega oddelka**.

Na seji koordinacijskega odbora se je potrebno pogovoriti z ing. Krsnikom, če bi bil pripravljen pomagati plansko analitskemu oddelku.

3. Gospodarsko-računski sektor se zadalži, da izdela analizo pomožnega materiala po podskupinah.

Analiza se mora izdelati do 22. 11. 1976.

Vodja gospodarsko-računskega sektorja tovarišica Heda Korbar je zadalžena za izvedbo sklepa.

Pod drugo točko dnevnega reda je obravnaval poročila o izvršenih službenih potovanjih in sprejel sklepe:

1. Komerčni sektor se zadalži, da izdela poročilo glede na doseženo povečanje cen naših izdelkov v ZR Nemčiji — finančni rezultat glede na povečanje cen.

Poročilo je treba podati na Odbor za poslovno politiko in koordinacijski odbor OZD Steklarne.

2. Na predlog komercialne službe je sklenil naslednje:

a) Pristopi se k izdelavi peči za šrumfiranje palet. Peč se izdelava v naših delavnicah.

b) Pristopi se k postavitvi dveh enolončnih peči za mehurčasto steklo in barvno steklo. Peči se postavijo v lastni režiji.

Za realizacijo sklepa se zadalži razvojni sektor.

3. Kozole Drago, vodja izvoza — izvrši službeno potovanje v ZDA in Kanado v zvezi s sklenit-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Ponesrečenca so varno spustili po drsalni vreči iz tretjega nadstropja

ALKOHOLIZEM IN MOŽNI UKREPI ZA NJEGOVO PREPREČEVANJE V OBČINAH

IZHODIŠČA ZA URESNIČEVANJE CELOVITEGA BOJA PROTI ALKOHOLIZMU IN NARKOMANIJI

Organiziranost zdravstvenega varstva in vključitev zdravnikov splošne medicine v zdravljenje alkoholikov

— zdravstvena skupnost, zdravstveni dom, ambulante.

Ustanavljanje klubov zdravljenih alkoholikov kot družbene terapevtske oblike dela v okviru zdravstvene dejavnosti

— zdravstvena skupnost, skupnost socialnega skrbstva, center za socialno delo, zdravstveni dom oz. ambulante.

Izobraževanje terapevtov, zdravnikov, socialnih delavcev, sociologov, psihologov in drugih sodelavcev za delo na področju zdravljenja alkoholikov v okviru dispanzerske metode in v okviru zdravljenih alkoholikov.

— Obstaja določen program izobraževanja, ki ga je do sedaj organiziralo in izvajalo združenje klubov s svojimi sodelavci, zveza društev socialnih delavcev in koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu pri RK SZDL.

Oblikovanje programa dela in dokončno konstituiranje koordinacijskih odborov za boj proti alkoholizmu pri OK SZDL in uresničevanje že sprejetega programa in nalog, ki izhajajo iz stališč druge konference za boj proti alkoholizmu in narkomaniji

— OK SZDL.

Ustanavljanje koordinacijskih odborov za boj proti alkoholizmu v krajevnih skupnostih in TOZD

— KO pri OK SZDL, TOZD, krajevna organizacija SZDL.

Zdravstvena kultura in preventiva kot sestavni del boja proti alkoholizmu

— Zdravstvena skupnost, občinski odbor RK, delavska uni-versa in druge vzgojno-izobraževalne institucije.

Dogovor med skupnostmi (otroško varstvo, zdravstveno varstvo, socialno varstvo, socialno skrbstvo, vzgoja in izobraževanje) o prevzemu posameznih nalog na področju boja proti alkoholizmu

— Koordinacijski odbor pri OK SZDL in skupnosti.

Izvajanje zakonov in odlokov ter kontrola nad izvajanjem aktov, ki so vezani na problematiko alkoholizma

— Upravni organi, sodišča, postaja milice itd.

Sistemizirati in zagotoviti sredstva za strokovnega sodelavca za delo na področju alkoholizma v okviru centrov za socialno delo

— Skupnosti, center za socialno delo.

Omejitev točenja alkoholnih pijač v centrih družbene prehrane v TOZD

— Sindikati.

V program dela šolskih svetovalnih služb vključiti tudi problematiko, ki izhaja iz pojavov alkoholizma

— Enote zavoda za šolstvo, šolske svetovalne službe.

METODOLOGIJA DELA

Metode

— Zbiranje literature

— Zbiranje dokumentacijskega

gradiva in sinteza obstoječih podatkov

— Anketna metoda

— Preliminarni razgovori

— Usmerjeni razgovori z vnaprej določeno strukturo udeležencev.

Vsebinska in osnovne informacije, ki jih bomo zbrali in raziskovali v posameznih organizacijah, službah in skupnostih

TOZD

— domneven obseg alkoholizma

— povezanost alkoholizma z nesrečami na delu

— izostanki z dela in domnevna povezanost z alkoholizmom

— dosedanja ukrepi v TOZD proti alkoholizmu

— načrti TOZD v bodoče

— itd.

Krajevna skupnost

— domneven obseg alkoholizma

— število družin, ki trpijo zaradi alkoholizma

— opis odnosov do pojavov alkoholizma

— dosedanje delo na področju boja proti alkoholizmu

— usmeritev akcije v bodoče

Center za socialno delo

— število alkoholikov, ki jih je obravnaval center

— problematika mladoletniške delikvence ter pojav motenj vedenja in osebnosti, ki imajo vzrok v alkoholizirani družbi

— konkretni ukrepi centra na tem področju

— načini odkrivanja alkoholizma

— načini dela z alkoholiki in njihovimi družinami

KO za boj proti alkoholizmu pri OK SZDL

— programi in dosedanje akcije

— opredelitev opravljenih akcij s strani posameznih organizacij, članic KO

Zdravstveni dom in obratna ambulanta

— povezanost bolezni z alkoholizmom

— število bolnikov z diagnozo

— alkoholizem kot osnovni etiološki moment obolenosti

— dosedanja vključitev zdravnikov splošne medicine v zdravljenje alkoholikov

— število zdravnikov terapevtov v klubih zdravljenih alkoholikov

Zdravstvena skupnost

— v kakšni meri in obsegu je vključen boj proti alkoholizmu v program zdravstvenih skupnosti

— perspektive dispanzerskega zdravljenja alkoholikov

— vključitev klubov zdravljenih alkoholikov v zdravstveno dejavnost

Rdeči križ

— njihovo dosedanje delo na preventivnem področju boja proti alkoholizmu

— programska izhodišča v bodoče

Uprava javne varnosti — postaja milice

— obseg intervencij zaradi alkoholizma

— obseg odvzema voznških dovoljenj zaradi alkoholizma

— obseg nesreč zaradi alkoholizma

Organizacijske enote zavoda za šolstvo

— v kakšni meri je bila problematika alkoholizma vključena v učno-vzgojni načrt

Osnovne šole

— obseg vzgojne problematike, ki ima domnevno povezanost z alkoholizirano staršev

— učni uspeh in problem alkoholizirano

— kaj je dosedaj storila šola

Ugotavljanje obsega alkoholizma in nekatere dileme

Podatki o obsegu alkoholizma so zelo neenotni. Na osnovi njih pravzaprav zelo težko sklepamo o dejanskem obsegu alkoholizma in o številu alkoholikov v občini. Še najbolj verjeten podatek, vendar še vedno aproksimativen, pa bi bil, da je 5% odraslih alkoholikov. Te številke nas pravzaprav obvezujejo v tem, da sprejmemo pojav alkoholizma kot objektivno dejstvo. Na tej osnovi pa tudi lahko ugotovimo, da z različnimi ukrepi nismo zajeli optimalnega števila alkoholikov v proces zdravljenja, rehabilitacije in resocializacije.

Na osnovi podatkov, do katerih so različni avtorji prišli s parcialnimi študijami in raziskavami tega problema, ki sicer veljajo za drugo okolje ali pa so posplošene, bi lahko sklepali, da je od 15 tisoč zaposlenih (IREL) v občini približno 700 do 1000 alkoholikov, ki potrebujejo pomoč in zdravljenje in da je okoli 1500 takih, ki redno dopolnjujejo najbolj ogroženo in zasvojeno skupino skupino alkoholikov z resnimi zdravstvenimi, socialnimi in ekonomskimi težavami.

Kadrovske oz. socialne službe v TOZD spremljajo obseg alkoholiziranosti, nesreče pri delu in izostanke z delovnega mesta, ki so domnevno povezani z alkoholizmom (s temi podatki nekateri TOZD že razpolagajo).

Na osnovi opazanja v konkretnem življenjskem okolju bi lahko z veliko zanesljivostjo ugotovili število alkoholikov in obseg alkoholizma kot pojava (pogostnost opijanjanja posameznikov, obseg družinskih konfliktov in problemov, ki imajo svoj vzrok v alkoholizmu enega izmed družinskih članov itd.). Kot območje opazovanja bi bila v tem primeru primerna krajevna skupnost, soseska ali drugače zaključena stanovanjska oz. prostorska celota.

Tem načinom bi ugovarjali predvsem zato, ker je sorazmerno težko poenotiti kriterije v opazovanju in ocene, ki determinirajo alkoholike. Temu ugovoru pa moramo dodati še ugotovitev, da se kriteriji o deviaciji, ki ima svoj vzrok v alkoholizmu, oblikujejo v določenem okolju in da je nekdo, ne glede na stanje zasvojenosti, označen za alkoholika na osnovi ocene in vrednotenja tega pojava

(Nadaljevanje na 7. strani)

Iz dela organov upravljanja

(Nadaljevanje s 5. strani)

vijo pogodb za prodajo razsvetljavnega stekla in kelihov.

Za potovanje se odobri 10 dnevnic.

Pod četrto točko dnevnega reda je odbor obravnaval sprejete vloge in sprejel naslednje zaključke:

1. Imenoval je tovariša Maksa MRCINO, dipl. ing. — direktorja OZD Steklarne Hrastnik, kot delegata v IZVRŠILNI ODBOR PRI LJUBLJANSKI BANKI — podružnici Trbovlje za naslednjo mandatno dobo.

2. Obravnaval je predlog Ljubljanske banke — podružnice Trbovlje v zvezi z obravnavo in podpisom naslednjih samoupravnih sporazumov:

— Samoupravni sporazum temeljev planov Ljubljanske banke in njenih poslovnih enot za obdobje 1976—1980.

— Samoupravni sporazum temeljev planov Ljubljanske banke in njenih poslovnih enot na območju SR Slovenije za obdobje 1976—1980.

Za podpis samoupravnih sporazumov je predlagal tovariša Alberta Kapelarja — vodjo proizvodnje na izmeni v TOZD II. in Slavka Gornik — cizeler v TOZD IV.

Predlagani samoupravni sporazumi in predlagana podpisnika se bodo dokončno obravnavali in potrdili na zborih delovnih ljudi.

3. Sklenil je, da se tovariš Adi Zaletel udeleži seminarja za zaposlene na področju avtomatske obdelave podatkov, ki bo trajal od 24.—25. 11. 1976 v Novi Gorici.

OZD Steklarna Hrastnik krije stroške bivanja po predloženih računih.

Sprejeti sklepi na VII. redni seji odbora, ki je bila 2. 12. 1976

Pod prvo točko dnevnega reda je odbor obravnaval nove PRODAJNE POGOJE in sprejel naslednji sklep:

1. Pri lomu se prizna za MP onix steklo 1% od vrednosti poslanega blaga.

2. Pri reklamacijah kvalitete oz. skritih napakah, upoštevamo le zapisnike prevzemne komisije kupea, kjer pa morata biti predstavnik obeh zainteresiranih strani.

3. Rabatno lestvico se še izpopolnjuje in se upošteva najboljša varianta.

Pod drugo točko dnevnega reda je odbor obravnaval vlogo Ljubljanske banke — podružnica Trbovlje.

Odbor za poslovno politiko je imenoval v KREDITNI ODBOR ZA KRATKOROČNE NALOŽBE PRI LJUBLJANSKI BANKI — LJUBLJANA — podružnica Trbovlje, tovarišico Hedo KORBAR, ki bo zastopala naše podjetje.

Proslava dneva JLA v Hrastniku

Z osrednjo proslavo v nedeljo, 19. 12. popoldne v dvorani delavskega doma so bile sklenjene prireditve, namenjene praznovanju JLA, ki je lani slavila še zlasti pomemben jubilej — 35. obletnico ustanovitve.

Slavnostni govornik, tov. Milan BABIČ je spregovoril o pomembnosti naše armade, ki je pod vodstvom našega dragega maršala Tita dosegla enkratnega neponovljiv uspeh v zgodovini človeštva. Orisal je njene neprecenljive zasluge za napredek in razvoj naše napredne socialistične samoupravne družbe. Prav tako je spregovoril o današnji pomembnosti naše armade, ki skupno z nami vsemi stoji na braniku naših meja, pripravljena braniti vedno in povsod tisto, zaradi česar je bila tudi rojena. JLA je sestavni del naše družbe, njen varuh. Zato je prav, da se v teh dneh spominjamo vseh pripadnikov JLA; aktivnega in rezervnega starešinskega kadra, od aviacije prek pehote do mornarice. Naša armada je danes sodobno moderno opremljena. Njena borbenost in moralna ter strokovna usposobljenost je takšna, da je vsak trenutek sposobna braniti in očuvati vse, kar je bilo s krvjo in žrtvami pridobljeno v NOB.

Več kot milijon žrtev je zahtevala NOB. Število, ki nas grozeče spominja na neenak in neenakopraven boj naše armade z desetkrat močnejšim okupatorjem ter njegovimi sodelavci in domačimi izdajalci. Zato iz srca čestitamo vsem pripadnikom JLA, vojakom, starešinam, pripadnikom teritorialnih enot in borcev NOB k njihovem skupnemu prazniku 22. decembru.

V krajšem kulturno zabavnem programu je sodeloval veliki plesni orkester doma JLA iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Vladimirja Leška, kot solisti pa so nastopili naši znani pevci zabavne glasbe: Marjana Držaj, Sonja Gabršček ter Damir in Braco Koren, medtem ko je v vlogi napovedovalke prvič nastopila v Hrastniku priljubljena radijska in TV napovedovalka in voditeljica Jana Čede. Ob tej priložnosti je občinski odbor Zveze rezervnih vojaških starešin podelil priznanja in plakete nekaterim svojim najbolj zaslužnim posameznikom in institucijam. Priznanja so prejeli: Kapla Stanislav — mlajši, Křeže Drago, Pust Martin, Srebotnik David ter STP. Bronaste plakete so prejeli: Kovač Franci, Klemen Jože in Dolanc Marjan. S srebrno plaketo pa

je občinski odbor ZRVS Hrastnik dal vse priznanje VP 2420 iz Celja.

Posebni priznanji in zlato plaketo republiškega odbora zveze rezervnih vojaških starešin pa sta ob tej priložnosti prejela: načelnik občinskega štaba za civilno zaščito tov. Brane MILINOVIČ in

kapetan prvega razreda Vili KUHAR. Naj še za konec omenimo, da je bila dvorana Delavskega doma ob tej priložnosti občutno prepolnjena, tako da ni mogla sprejeti vseh, ki so s svojo prisotnostjo želeli povečati proslavo dneva naše herojske armade.

J. P.

Priznanja novatorjem

Na zadnjem zasedanju DS TOZD II v letu 1976 so bila podeljena priznanja novatorjem za njihove dosežke na tem področju.

Priznanja je podelil predsednik DS tov. Fabjan Vili in sicer tovarišu Marjanu Javoršku za avtomatski vlagalec steklenih izdelkov v hladilno peč, ki deluje popolnoma brez električnega krmljenja samo na pnevmatskem principu. Tak vlagalec že lep čas obratuje na avtomatski stiskalnici in ni z njim nobenih problemov.

Naslednje priznanje je bilo podeljeno tov. Albertu Kapelarju za avtomatsko odvzemalno — obračalno napravo, ki služi svojemu namenu že več kot 2 leti na avtomatski stiskalnici, predvsem

pri proizvodnji zaščitnega stekla. S to napravo se je zmanjšal delež režijske delovne sile za 2 delavca na izmeni.

Tretje priznanje je dobil tov. Brilej Drago za mehansko napravo, ki služi pri odzemanju nog na stiskalnici pri proizvodnji kozarcev z nogo. S to napravo so se močno zmanjšali zastoji na tej stiskalnici, saj obratuje že lep čas brez okvare ali zastoja.

Vsem trem novatorjem je tov. Fabjan v imenu TOZD II čestital in jim zaželel pri njihovem nadaljnjem ustvarjalnem delu še veliko uspehov, saj tudi njihovi dosežki v veliki meri prispevajo k sanaciji podjetja in še večjim uspehom naše samoupravne družbe.

ALKOHOLIZEM

(Nadaljevanje s 6. strani)

v tem okolju. Čim večjo toleranco do alkoholika in alkoholizma ima okolje, za večjo stopnjo zasvojenosti in neposredne zdravstvene in socialne prizadetosti gre in obratno. Tak način zbiranja podatkov o obsegu alkoholizma ima svojo nevarnost tudi v stigmatiziranju in seveda tudi v tem, da je lahko ocenjen kot neznanstven. Vendar pa je tak način zbiranja podatkov, če zraven detekcije predstavlja še prvo fazo v procesu socializacije alkoholika in okolja, upravičen in sprejemljiv.

Ugotavljanje obsega alkoholizma je vezano le na intervencijo ob prometnih nesrečah, pretepih in drugih kršitvah javnega reda in miru ter kaznivih dejanjih, skratka ugotavljanju obsega na osnovi intervencij organov javne varnosti. To pa ne daje zanesljivih podatkov o obsegu alkoholizma in številu alkoholikov.

Opozorimo naj še na dejstvo, da je oddaja otrok in mladostnikov v vzgojne zavode oziroma strožje nadzorstvo in drugi ukrepi skrbstvene službe nad njimi dokaj zanesljiv podatek o alkoholiziranosti njihovih družin oziroma enega od družinskih članov, saj se jih skoraj dve tretjini regrutira iz takih družin.

Zdravstvena služba (obratne ambulante, zdravstveni dom) ima pregled nad zdravstvenim stanjem pacientov in verjetno razpolaga s podatki, ki kažejo na povezanost med alkoholizmom kot primarnim etiološkim momentom in obolevostjo pacientov, ki jih obravnavajo.

Navedena so le nekatera izhodišča, na osnovi katerih bi lahko sklepali na obseg alkoholizma v občini, vendar lahko domnevamo,

da bomo prišli le do približnih podatkov oziroma do relativnih števil, ki kažejo na obseg alkoholizma in število alkoholikov. V tem trenutku pa nas zanima predvsem alkoholik in možnost njegovega zdravljenja ter oblikovanje programa dela, ki bo vplival na odnos in na zmanjševanje pojavljanja alkoholizma.

SKLEP

S tem načrtom naloge je predstavljena le shema organiziranega pristopa k problemu, ki jih povzročata alkoholizem. Vsaka posamezna oblika sama po sebi še ne predstavlja učinkovitega načina boja proti alkoholizmu. V koordinirani funkciji pa vse omenjene oblike lahko bistveno pripomorejo k odpravljanju problemov, ki jih povzročata alkoholizem, k zdravljenju alkoholikov in predvsem lahko pripomorejo k sodelovanju med različnimi oblikami dela na področju boja proti alkoholizmu, v spreminjanju odnosa do te problematike in do navad po pretiranem uživanju alkoholnih pijač. Na osnovi izhodišč, ki so predstavljena v tej nalogi, pa je potrebno pripraviti akcijski program za boj proti alkoholizmu, ki bo izhajal iz razmer možnosti in dosedanjih izkustev. V njem morajo biti določeni roki, nosilci in cilji akcije.

V tem smislu pomeni ta naloga sestavni del različnih faktorjev s specifično vlogo, ki posega v boj proti alkoholizmu, predvsem z vidika organiziranja vseh teoretičnih in praktičnih izhodišč, ki so se že uveljavila v Sloveniji in Jugoslaviji ter v svetu za neposredno uporabnost v občini z upoštevanjem njenih značilnosti in posebnosti.

Novator Kapelar Albert je sprejel iz rok predsednika DS TOZD II priznanje za svoj uspešen izum

Predsednik DS TOZD II tov. Fabjan Vili izroča priznanje za novatorstvo tov. Dragotu Brileju

Letna konferenca društva invalidov Hrastnik

Minilo je leto dni in društvo invalidov Hrastnik se je zbralo na redni letni konferenci dne 19. decembra 1976. Ob navzočnosti 76 članov društva ter razstopnikov Republiškega odbora invalidov, ZZB NOV in rudnika Hrastnik, je konferenca obravnavala in sprejela naslednje sklepe in priporočila ter tako zadolžila izvršni od-

bor društva, da bo moral krepko poprijeti za delo, če hoče biti kos postavljenim nalogam. Posebna pozornost je bila posvečena problematiki delovnih invalidov pri rudniku glede na precejšnje število invalidov. Predstavnik rudnika je zatrdil, da se ta problematika sedaj bolj intenzivno obravnava ter nakazal možnosti, da

se v okviru Hrastnika formira invalidska delavnica.

Podan je bil tudi predlog, da bi se izposlovalo, da bi imeli težji invalidi brezplačen prevoz v lokalnem prometu. Zadevo bomo posredovali pristojnim forumom, v kolikor so možnosti za tako rešitev. Podan je bil tudi predlog, da bi delovni invalidi, ki gredo nekaj let pred upokojitvijo zaradi invalidnosti na drugo delovno mesto, tudi ta leta bila beneficirana.

Konferenca je tudi enoglasno sprejela sklep, da se zadolži izvršni odbor društva, da v letu 1977 organizira razvitje društvenega prapora. Predlaga se, da se organizira zbiralna akcija pri vseh društvi, organizacijah in TOZD, kakor tudi, da vsak član društva prispeva za prapor po svojih možnostih.

Konferenca je bila tudi seznanjena s ponudbo zdravilišča Laško glede možnosti zdravljenja in pa s cenami uslug. Konferenca je sprejela sklep, da naj člani invalidi, ki bi jim pomagalo zdravljenje v Laškem, vložijo pismeno prošnjo na odbor društva, ki bo pomagal urejevati želje članov, po možnosti pa tudi sofinanciral najbolj materialno šibke člane. Tudi za zdravljenje v drugih zdraviliščih in počitniških domovih je odbor pripravljen pomagati svojim članom.

Zanimivo je bilo poročilo zastopnika Republiškega odbora invalidov, tako glede beneficiranja, plačevanja zdravil, zaposlovanje invalidov, o novem zakonu, ki se

bo uveljavil s 1. 1. 1977, ki bo bolj omogočal zaposlovanje invalidov, to je tistih, ki še nikjer niso zaposleni. Povsem jasno pa je povedal, da morajo društva invalidov, kakor tudi člani sami bolj skrbno zasledovati razne zakonske predloge, ki so v obravnavi, ter takrat poskušati uveljavljati težave, ki tarejo invalide, kajti, če je zakon enkrat že sprejet, to v določenem časovnem razdobju potem ni možno spremeniti. Tudi o vprašanju preskrbe invalidov s stanovanji je potrebno več angažiranosti. Treba je izposlovati, da tudi invalidi pridejo v poštev pri stanovanjih iz solidarnostnega sklada.

Konferenca je po diskusiji kooptirala za v. d. predsednika društva invalidov tov. Vujisič Miljana, ki bo opravljal to dolžnost do rednega letnega občnega zbora, ki bo čez leto dni.

Nadalje je bilo priporočeno, da se voljeni člani odbora društva bolj redno udeležujejo sklicanih sej, kar v zadnjem času ni slučaj. Uveljaviti je potrebno tudi bolj kolektivno delo v odboru.

Na koncu bi želel pripomniti tudi to, da se letne konference invalidov iz našega podjetja ni udeležilo zadostno število invalidov, kar vsekakor ni v interesu invalidov.

Občni zbor je trajal dve uri in je povsem uspel po problemih, ki so bili za reševanje postavljeni širšemu krogu, to je letni konferenci.

Karl Grčar

Izobraževanje v l. 1977

Na podlagi programskih usmeritev razvoja kadrovske politike v delovni organizaciji Steklarna Hrastnik dajemo v razpravo program izobraževanja v temeljnih organizacijah združenega dela. Program je izdelan na podlagi programskih in razvojnih potreb, in sicer:

- način pridobivanja novih delavcev
- izobraževanje ob delu
- šolanje učencev prek poklicnih strokovnih šol
- štipendiranje.

V program izobraževanja ni zajeto področje družbenopolitičnega izobraževanja, katero bo zajel program kluba samoupravljavcev v okviru občine Hrastnik.

V letu 1977 se vključuje po programu zdravstva zdravstvena vzgoja delavcev v delovni organizaciji.

V zadnji številki Steklarja smo prikazali smeri izobraževanja v delovni organizaciji kot celoti in finančni program.

SEZNAM

rednih štipendistov pri Steklarni Hrastnik v šolskem letu 1976/1977

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA

Grčar Svitlana
Kosem Jasna
Kolšek Darja
Veber Marjana
Draksler Metka
Vujisič Smilja
Pavlič Jana
Teršek Milojka
Potočin Marinka

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA

Avlič Metka

TEHNIČNA SREDNJA ŠOLA

Brglez Henrik — strojna
Prah Jože — strojna
Bizjak Izidor — strojna
Orožen Stanko — elektro
Halzer Robert — elektro

VIŠJA EKONOMSKA ŠOLA

Zalokar Igor — VEKŠ
Kirn Alojz — VEKŠ

IZREDNI ŠTIPENDISTI

TOZD I — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Kirn Stanislav, inž. — visoka ekonomska šola
Bičanič Karl — TSS — strojna smer
Majcen Milan — višja tehnična šola — strojna smer

TOZD II — avtomatska predelava steklene mase

Brečko Anton — TSS — strojna smer

Baloh Ladislav — TSS — strojna smer
Ristovič Bojan — TSS — strojna smer
Predovnik Ervin — višja tehnična šola
Musar Silvo — strokovna šola (kovinarska)
Kunšek Ivan — strokovna šola (kovinarska)
Centrih Alojz — strokovna šola (kovinarska)

TOZD III — dekorirnica s satirnico

Kobal Anton — VEKŠ
Muhovič Irena — večerna administrativna šola

TOZD IV — orodjarna s strugarško cizelersko delavnico

Kozole Jurij — TSS — strojna smer
Klemen Samo — TSS — strojna smer
Bevec Gorazd — TSS — strojna smer
Šentjurs Bruno — TSS — strojna smer

Babič Ida — administrativna šola
Čadež Milan II — TSS — strojna smer
Koritnik Karl II — TSS — strojna smer
Kolenc Branko — TSS — strojna smer

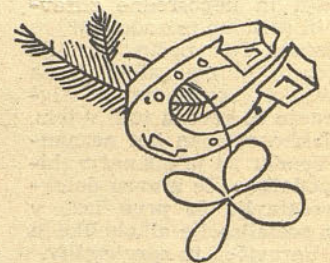
TOZD V — energetika s ključavničarsko delavnico

Matešič Drago — TSS — strojna smer
Kavzar Janez — Višja tehnična šola

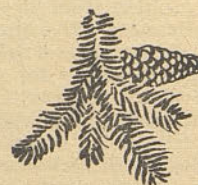
DSSS — delovna skupnost skupnih služb

Zaletel Frida — ESS
Draksler Alojz — ESS
Diacci Jože — VEKŠ
Zaletel Adalbert — VEKŠ
Sihur Ernest — višja šola o varstvu pri delu
Zupančič Tatjana — večerna administrativna šola
Jelčič Lilijana — večerna administrativna šola
Trinkar Nevenka — večerna administrativna šola
Šurina Inge — strojepisni tečaj
Kolšek Magda — strojepisni tečaj
Šurina Ivan — višja pravna šola
Crnkovič Jože — ESS
Petrič Viljem — VEKŠ
Kilar Helena — večerna administrativna šola
Pavlič Ivan — višja šola za organizacijo dela
Kobal Ljudmila — višja upravna šola
Vidovič Franc — višja upravna šola
Šivec Aleksander — višja šola o varstvu pri delu

Kolektiv samopostrežne trgovine pri Steklarni

ŽELI SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO 1977
IN SE PRIPOROČA

Terenska konferenca SZDL Hrastnik — spodnji del, želi članom kolektiva, organom upravljanja ter vsem prebivalcem občine obilo sreče in delovnih uspehov v letu 1977

Obračun dela Steklarske godbe v letu 1976

Kot vsako leto dajemo godbeniki vsem zaposlenim v Steklarni in TKI, ki nas s svojimi prispevki finančno podpirajo, tudi o lanskem letu, obračun dela svoje dejavnosti.

Dremel Karli je pred pričetkom koncerta, katerega je izvajala steklarska godba ob Tednu komunista, orisal pomen kulture in kulturnega izobraževanja slehernega občana

mi zaželeli vsem zdravo in uspešno novo leto.

Prav tako je godba pozdravila delovne ljudi s promenadnim koncertom na predvečer praznika dela 1. maj na tržnici pri Steklarni. 1. maja je godba igrala budnico na Marnem, Dolu, Brnici, Križišču, pri TKI in Steklarni.

9. 5. 1976 je godba igrala v sprevodu in izvajala koncert ob zboru brigadirjev Zasavja na rudniku.

5. 6. 1976 je godba izvajala promenadni koncert v naselju Hermana Debelaka z narodno zabavnimi melodijami.

19. 6. 1976 je bil promenadni koncert v naselju gornjega Podkrajja. Koncert smo izvajali po programu, igrali pa narodne melodije Vilka in Slavka Avsenika.

Na povabilo Turističnega društva Portorož in Turistične agencije ATLAS smo godbeniki za zaključek sezone priredili na portoroški rivieri več koncertov:

16. 9. 1976 v Portorožu;

17. 9. 1976 v Piranu;

18. 9. 1976 smo na povabilo Turistične agencije ATLAS križarili z ladjo ARKA ob slovenski obali. Tam smo igrali kratke promenadne koncerte, in sicer: v Piranu, Izoli, Kopru in na povratku v Portorožu.

Isti dan smo zvečer imeli samostojni koncert v Strunjanu — v zdravilišču za vojne invalide. Pacienti so nas toplo pozdravili ter na kraju pogostili. Igrali smo za-

še izvajanje, katero je vmes popestril še ansambel »Beli labodi«. V drugem delu pa smo odigrali

izmenskega dela tudi ob sobotah in nedeljah. Godba šteje trenutno 31 članov. Želimo, da se nam pri-

Ansambel Beli labodi, ki so vključeni v Svobodo II, so bili odlično dopolnilo na koncertu

Glen Milerjevo »Serenado v mesečini«, ki jo je za godbo priredil dirigent Vili Zaletel. Njemu pa

družijo mladi, ki imajo veselje do glasbe. Poučevanje in instrumenti so brezplačni.

To je bil pregled dela godbe v letu 1976. Veseli bomo pripomb na naše delo, če ni bilo v vsem uspešno. Tudi v naslednjem letu si bomo prizadevali, da izboljšamo program in kvaliteto, obenem pa želimo vsem ljubiteljem naše glasbe

**SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1977**

D. K.

Godbeniki steklarske godbe med izvajanjem svojega koncerta v delavskem domu na Rudniku

V letu 1976 smo imeli godbeniki 94 vaj, na katerih smo vadili več programov, in sicer:

1. Program zabavnih in veselih melodij, ki smo jih igrali na promenadnih koncertih.

2. Program žalnih pesmi in resne glasbe za primer proslav, komemoracij in pogrebov.

3. Program koncertnih del za javne samostojne koncerte.

V januarju 1976 smo na obnem zboru izvolili vodstvo godbe, ki ga sestavljajo: predsednik — Leskovšek Jože, podpredsednik in tajnik — Dragar Karl, blagajnik — Pavel Frankovič, gospodar — Jože Milbauer, arhivar — Anton Lipar, član — Darko Stoklasa.

Na prvi seji je vodstvo pripravilo program dela za leto 1976. To je bil terminski plan nastopanja, ki pa je bil v celoti realiziran.

Prvi dan v novem letu so godbeniki s koračnicami in čestitka-

bavne in koncertne skladbe. Povsod smo bili prisrčno sprejeti in povabljeni še za naslednje leto.

29. 10. 1976 smo godbeniki igrali na komemoraciji pred spomenikom žrtev fašizma v Hrastniku.

Zadnji sklep upravnega odbora godbe smo izpolnili s pripravo in izvedbo samostojnega koncerta. Prvi koncert smo imeli v Podkrajju 4. 12. 1976 v počastitev obletnice izseljencev in Tedna komunista.

Drugi samostojni koncert smo izvedli v dvorani delavskega doma na rudniku, in to 17. 12. 1976 ob 18. uri. Koncert smo pripravili v počastitev Tedna komunista. Izvajali smo narodne, koncertne in zabavne melodije. Uvodno besedo na koncertu je podal tajnik »Svobode II« tov. Karli Dremel, napovedovala pa je Elza Jaklič. Občinstvo v skoraj polni dvorani je prisrčno spremljalo na-

Tovarišica Elza Jaklič je napovedovala program koncerta godbe

smo ob tej priložnosti čestitali za njegov jubilej — 25 let vodenja godbe.

Za pripravo koncerta v zaključni fazi smo imeli v novembru 11 vaj po dve uri in v decembru 11 vaj po dve uri, seveda zaradi več-

Pevca ansambla Beli labodi sta požela velik aplavz za res odlično izvajanje svojih pesmi

Na koncertu steklarske godbe smo opazili veliko mlajših poslušalcev, kar je zelo pohvalno in razveseljivo

POGOVARJALI SMO SE...

DRAGO KOZOLE —
VODJA PRODAJE — IZVOZ

Kaj naj vsakega dobrega, poštenega delavca samoupravljalca zanima ob izteku starega in prihodu novega leta. Ob najdaljši noči v letu smo si drug drugemu izrekli obilico toplih besed, želja, in sreče. Vsakdo izmed nas ima pač svoje želje, ki pa so vse neposredno povezane tudi na naše gnotno stanje, se pravi na debelino kuverte, ki jo prejmejo vsakega 15. v mesecu. Že res, da denar ni vse, je pa sveta vlada, kot pravi prastari pregovor. Zato se mi je zdelo prav, da za svojega noveletnega sogovornika povabim tovariša DRAGA KOZOLETA, našega dolgoletnega vodjo prodaje. Ker je njegovo delo povezano na tisto področje, za čigar smo marsikaj pripravljene izreči precej pikrih, včasih resnici na ljubo povedano tudi neupravičenih besed, se mi je zdelo primerno, da ga poprosim za razgovor. Vam spoštovani sodelavci pa skušam iz prve roke posredovati dovolj zadovoljiv vir informacij, mnenj in predvidevanj. Upam, da boste iz pogovora izvedeli marsikaj zanimivega in tudi koristnega.

Torej tovariš Kozole, prepustim vam besedo:

Rodil sem se pred petdesetimi leti na Breznem — torej pred kratkim sem srečal Abrahama.

V Steklarni Hrastnik delam 14 let na delovnem mestu vodja izvoza — včasih uspešno, dostikrat tudi z velikimi težavami. Ker imam pač opravka s svetom, ki ima drugačne zahteve, kakršne so včasih naše navade in možnosti.

Zaključujemo poslovno leto, ki je prineslo precej težav doma celotnemu gospodarstvu. Kako ocenjujete napore komercialne pri realizaciji našega izvoznega plana za preteklo leto? Kakšni so rezultati in kakšna je vaša ocena doseženih rezultatov.

Poslovno leto 1976 je za nami, spomini nanj pa bodo še dolgo ostali spričo cele vrste dogajanj, katere je bilo potrebno bolj ali manj uspešno premostiti. Plan izvoza ne bo v celoti dosežen, kar je pripisati več vzrokom. Ko-

njunkturna gibanja v zahodnem svetu so bila različna. V času, ko se je Evropa prebijala iz krize, je val gospodarskih težav zajel Združene države Amerike, od katerega tržišča je naš plan izvoza dokaj odvisen. Ko je bilo tudi to mimo, je nastopil čas dopustov, z vsemi težavami znanih iz prejšnjih let.

Slabo planirani dopusti, nekompletno skromno število brigad, ki so še delale, niso dale pričakovanih rezultatov. Del slabih proizvodnih rezultatov je sigurno pripisati tudi velikemu odstotku bolanih in ne nazadnje tudi dolgemu odlašanju pri novem stimulatивnejšem načinu nagrajevanja. Cel ta skup problemov je imel občutne posledice pri pokrivanju potreb naših kupcev in s tem v zvezi doseganjem izvoznega plana.

Tudi rentabilnost proizvodnje spričo stalnega naraščanja stroškov seveda iz objektivnih in subjektivnih razlogov je del težav, ki je povezan z izpolnitvijo plana — posebej pa s finančnim planom, ki bo, kot je znano, po dolgem obstoju steklarne negativni.

V letu 1976 je bilo sprejetih nekaj nadvse pomembnih odločitev v naši družbi, čigar cilj je bil izboljšanje medsebojnih razmer, tako znotraj OZD kot tudi gospodarstva v celoti. Med take odločitve sodi nedvomno tudi zakon o medsebojnih upniških dolžniških razmerah v združenem delu, sprejet 1. 4. 1976.

Res je, da so novi predpisi v letu 1976 prinesli obilico novosti, ki so v koreninah spremenili odnose na tržišču — predvsem domačem. Zakonodaja iz naslova upniško-dolžniških razmerij je ob uvedbi izgedala nepremostljiva, vendar se je v praksi hitro pokazala kot zelo efektivna. Konstantno pomanjkanje denarja pri naših kupcih se je spremenilo v pravočasno plačevanje faktur za naše izdelke. Ob tem je zavladal tudi zdrav razum pri naročanju blaga, tako v naši nabavi, kakor tudi pri kupcih. Logično temu pa je bil delen zastoj prodaje in hiter porast zalog, predvsem blaga iz avtomatske proizvodnje ter razsvetljave, ki je bilo namenjeno domačemu tržišču. Tako stanje pa je pogojilo večjo prodajo na zunanjem tržišču, saj bi se sicer sočali še z večjim izpadom nasproti izvoznemu planu.

Po temeljitih, skoraj dveletnih razpravah je bil sprejet še en verjetno najpomembnejši zakon zadnjih let, katerega smo preimenovali kar v malo ustavo. Gre za zakon o združenem delu.

Ko mi postavljaš to vprašanje, moram priznati, da ne morem biti v svojem odgovoru konkreten. Razlog je v tem, da poznam ta zakon predvsem iz časa razprave o njem, dočim sem ga videl v dokončni vsebini tik pred novim letom. Znano je, da se zakon o združenem delu v sprejeti obliki v marsičem razlikuje od predloga, zato je na nas vseh, da ga temeljito spoznamo.

Nesporno je dejstvo, da zakon prinaša obilico dejstev, ki bodo v

osnovi uresničili ustavna določila o združenem delu. Bistveno v zakonu se mi zdi, da prinaša konkretizacijo samoupravnih in dohodkovnih odnosov, ki nam nalagajo končno tudi dolžnosti in ne samo pravice, katere smo se tako radi oprijemali v naši praksi brez pomisleka na posledice, s katerimi se v naši OZD sedaj soočamo. Upravljati in ustvarjati sta neočljivi komponenti našega samoupravnega sistema, brez česar ni rezultatov, kakršnih si vsi želimo.

Če se vrneva nazaj na našo OZD. Nam lahko postrežete z nekaterimi podatki iz plana prodaje za leto 1977?

Plan prodaje za leto 1977 bazira na planu proizvodnje in sklenitvi pogodb med domačimi in tujimi kupci. Plan proizvodnje v tonah ne odstopa bistveno od proizvodnje v letu 1976, dočim beležimo finančni plan za 13% večji kot leto nazaj. To povečanje je rezultat povečanja cen, predvsem na zunanjih tržiščih, delno pa tudi v spremenjeni strukturi proizvodnje za domači trg v glavnem na prešah.

Če bi dal izjavo o možnosti plasmaja naših izdelkov, potem bi moral reči ocenó »zelo dobro«, kar pa ne bi rad zato, ker se še vedno spominjam lani dane ocene, ki je bila prav tako idealna — prej omenjena dejstva pa so dano oceno zelo spremenila, zato je bolj korektno, da govorimo o trenutni situaciji, ki je v pogledu prodaje res dobra — z rezervno pri kozarcih na nogi, kjer bo treba še počakati, da bi lahko oceno posplošili na celoten proizvodni program Steklarne Hrastnik.

Zanima me še nekaj in verjetno ostale člane kolektiva tudi. Poglejte za kaj gre. Pri nedoseženi realizaciji plana za leto 1976, tako vsaj sedaj že lahko govorimo, je bilo prisotnih precej tako imenovanih zunanjih dejavnikov, ki pa se na našem področju pojavljajo že vrsto let nazaj in so plod nenakopravnih odnosov med posameznimi proizvodnimi vejami našega gospodarstva in industrije. Nam lahko navedete nekatere od njih in kaj po našem storiti za odpravo le-teh?

To vprašanje je dokaj zapleteno in dogovor nanj bom moral razčleniti na več dejstev.

Če odgovorjam na pogoje o mednarodni delitvi dela, potem bi moral reči, da delamo v zelo nenakopravnem položaju z zunanjo konkurenco, katero moramo zopet razdeliti na vzhodno in zahodno. Zahod dela z mnogo ugodnejše nabavljenimi surovinami in energetiko, dočim vzhodna konkurenca ne pozna kalkulacij v pravem smislu besede in zato nam z dopiškimi cenami otežuje naše prodajne možnosti. Tudi carinske pregrade so zelo visoke in jih moramo preskakovati, kar napravi dostikrat tudi zahoden proizvod cenejši od našega, na drugi strani pa so naši domači izvozni stimulatorji preskromni za naše vrste izdelkov.

V preteklem letu smo se zelo trudili preusmeriti del naše prodaje v dežele tretjega sveta, kjer smo pa naleteli na druge težave.

Ugodne cene, katere je na teh tržiščih možno doseči, se razblinijo v nič ali zelo zmanjšajo zaradi težkih in neugodnih transportnih možnosti, torej problem, na katerega lahko vpliva le družbena skupnost kot celota. Navajam še en primer, ki je zelo odločilen pri izpolnitvi naših izvoznih obveznosti na tržišče ZDA. Vsem je znano, kako slabo je Hrastnik s cestami povezan s svetom. Ob tem, da smo v kontejnerskih transportih po morju odlično povezani z ZDA, pa tega transportnega sredstva ne moremo pripeljati v Hrastnik in iz Hrastnika, ker so vsi podvozi prenizki za tak transport na kimionih. S posebnim dovoljenjem vozimo po cesti od Trbovelj v Zagorje ob Savi in od tam naprej na Reko in Koper pod pogojem, da cesto vzdržujemo sami. Ali je naš izvoz res tako rentabilen, da si lahko privoščimo take izdatke? Moje osebno prepričanje je ugotovitev, da enakoga primera v naši domovini ni, da bi morala delovna organizacija zato, da izpolnjuje svoje izvozne obveznosti pod težkimi pogoji vzdrževati še cesto, da lahko plasira svoj izdelek za izvoz — na drugi strani pa še solidarnostno pokrivalo izgube železnice, ki ni sposobna redno dostavljati kontejnerjev, kakor to zahteva proizvodnja.

Na koncu odgovora na postavljeno vprašanje bi moral omeniti tudi naše izvozne hiše, ki delajo tehniko izvoza.

V sedanjih tekmih za izvoz, ki je največkrat tudi pogoj za uvoz, se dostikrat soočamo z dejstvom, da izvozniki zaradi izvoza zapadejo bolj v interes kupcev, kot pa proizvodnje, ki se bori za rentabilnostjo. Zadevo ne gre posploševati, žal pa mora ostati registrirana, kar je tu in tam prisotna in žal vedno v našo škodo. Upajmo, da bo tudi na tem področju napravljen red nov zakon o združenem delu in nov zakon o zunanji trgovini, ki je pred sprejetjem.

Težav je sicer še dovolj, navedel pa sem le tiste, s katerimi se soočamo skoraj vsakodnevno.

Vaš delokrog zahteva precej potovanja prek naših meja. Nam lahko poveste, kakšno posebno zanimivost iz teh obiskov pri naših kupcih?

Potovanja — potovanja! Kako lepo je to za uho, v resnici pa je potovanje v takem smislu, kakor je to povezano z mojimi obveznostmi in odgovornostjo pred kolektivom in samim seboj vse kaj drugega. Če se ozrem na preteklo leto 1976, potem moram govoriti o deset in desettisočih kilometrih, ki sem jih prevelil od Bližnjega vzhoda prek Cipra in Teherana do vzhoda in Zahodne Evrope do Skandinavije in končno Amerike. In vedno se pojavlja isto vprašanje — ali je to potrebno, da smo stalno sposobni ocenjevati situacijo na tržišču, da spremljamo usodo naših izdelkov, da vemo, kaj bomo proizvajali jutri — drugi teden in mesec, skratka, vedeti moramo, kaj nam prinaša prihodnost za vse člane OZD in ne nazadnje tudi tistih, ki čakajo na našo kuverto.

V zvezi s potovanji pa bi moja iskrena želja, da bi se le-ta vsaj za mene osebno skrčila po številu in se porazdelila na več oseb, kajti tudi jaz si želim imeti proste sobote in nedelje, da ne govorim o prostih popoldnevih.

(Nadaljevanje na 11. strani)

KDAJ PRIČETEK GRADNJE OBRATA DRUŽBENE PREHRANE?

Namembnost obrata in želja družbenopolitičnih organizacij, predvsem sindikata, skupnosti občine, delovnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti in investitorja, je rešiti problem prehrane zaposlenih delavcev s tem, da se jim zagotovi dnevno tople obroke hrane ter hkrati reši problem prehrane zaposlenih delavcev, ki bivajo v sapskih domovih, in reši problem prehrane kot prenočišče določenega dela domačih in prehodnih gostov, kateri imajo sedaj zelo malo možnosti za prehrano, zlasti pa še za prenočitev v samem kraju. Zaradi tega je obrat nujno potreben.

Lokacija za obrat je izbrana na Logu in teren za gradnjo je že pripravljen. Projektant SLOVENIJA PROJEKT je izdelal programsko rešitev in pa idejni načrt objekta.

Obrat družbene prehrane bo imel kuhinjo za družbeno prehrano, kjer bi se pripravljali topli obroki za potrebe delavcev v TOZD, OZD in delovnih skupnostih, in sicer okrog 2500 malic ter 500 kosil in večerij. Ti obroki bi se vozili v termo posodah v delovne organizacije in druge ustanove. Na to kuhinjo bo vezana samopostrežna restavracija s ca. 100 sedeži in ca. 200 do 300 obroki raznih cenčnih toplih jedi, katerih bi se občani in zaposleni delavci posluževali v samopostrežni restavraciji. Investitor Gostinsko podjetje Jelka, v bodoče Mercator TOZD gostinstvo Hrastnik bo nad tem pritličjem oziroma obratom investiral z lastnimi sredstvi in s krediti banke klasično restavracijo s ca. 180 do 200 sedeži z možnostjo predeljevanja na več manjših prostorov. Ta restavracija bo imela svojo kuhinjo, v kateri se bodo pripravljale tople in hladne jedi za goste, ki bodo prenočevali, in po naročilu tudi za ostale goste in občanec na sploh.

Po grobi aproksimativni oceni projektanta bo investicija znašala ca. 18 do 20 milijonov dinarjev.

V mesecu aprilu lani so TOZD,

OZD, družbenopolitične organizacije in ostale delovne skupnosti občine Hrastnik, razen TOZD IV Steklarna, sklenile in podpisale samoupravni sporazum o združenju sredstev za zgraditev tega objekta. Podpisnice sporazuma so zagotovile, da bodo mesečno združevale sredstva v višini 100 dinarjev na zaposlenega, kar znaša letno 5,800.000 dinarjev. Sredstva se bodo zbirala v letih 1976 in 1977 in bodo tako zbrana sredstva zadoščala za polovico celotne investicije oziroma bodo krila investicijo, to je tistega dela oziroma vseh prostorov, ki bodo namensko služili obratu družbene prehrane, to je pripravo toplih malic in toplih obrokov za samopostrežno restavracijo. Investitor bo z lastnimi sredstvi in krediti bank investiral poleg klasične restavracije oziroma nad obratom družbene prehrane v prvem in drugem nadstropju tega objekta še zadostno število tujskih eno- in dvoposteljnih sob.

Od 25 podpisnic sporazuma je do sedaj vplačalo obvezna dogovorjena sredstva za leto 1976 osem podpisnic, medtem ko je z ostalimi dogovorjeno in so zagotovile obveznosti poravnati do konca leta, oziroma v najbolj kritičnem primeru ob zaključnem računu za leto 1976. Steklarna ne bi smela biti med zadnjimi, ker je obrata oziroma toplih malic najbolj potrebna glede na težko delo delavcev in pomanjkanje lastne kuhinje.

Glavni projekt, v katerem bo končni in pravi izračun investicije, bo gotov v mesecu aprilu. Gradnja objekta se bo pričela takoj, če bodo vse podpisnice sporazuma vplačale svoje obveznosti. Zato je nujno, da se sredstva čimprej zberejo in da se pristopi k gradnji najkasneje v mesecu aprilu, ker bo s tem pričetnim rokom gradnja mnogo cenejša zaradi gradnje stanovanjske stolpnice, ki bo tik ob obratu in tako naj bi gradnja hkrati potekala.

Peter Bastič

Pogovarjali smo se

(Nadaljevanje z 10. strani)

S tem pa ne želim, da bi se potovanja omejevala, ker so vedno bolj potrebna. Zakom tržišča je zelo jasen: kdor zamudi na vlak, ne more naprej, to pa si tako veliki kolektiv s takšno prodajo ne more dovoliti.

Za konec morda še nekaj. Kakšen je vaš poslovni moto?

Rad bi bil kolektiv čim bolj koristen, zato si želim, da bi odgovorni po TOZD bolj upoštevali mnenja ljudi, ki delajo v komercialni in so kot taki najbolj izpostavljeni mnenjem in kritikam tržišča. Želel bi, da bi bil odnos do blaga in izdelkov drugačen kot je trenutno v vseh pogledih. Zelo me prizadenejo dejstva, ki so rezultat površnosti, včasih tudi malomarnosti zaradi katerih so kupci razdraženi — reklamacije pa nam zmanjšujejo rezultate dela.

Na koncu mi dovoli, da izkoristim to priliko in da zaželim

vsem sodelavcem srečno in zadovoljno novo leto ob doseganju boljših rezultatov dela, kakor leto nazaj.

Torej, tovariš Kozole, za vaše odgovore in sploh za tale pogovor najlepša hvala. Vam spoštovani sodelavci pa prepuščam ob pogovoru s tov. Kozoletom ali bolje rečeno ob njegovih odgovorih marsikaj v premislek. Če boste ob vsem spoznali vsaj nekaj težav, za katere lahko trdim, da so dostikrat izven dosega naših rok, potem boste lahko ugotovili tudi naslednje. Marsikdaj je večji problem artikel dobro prodati kot pa kvalitetno izdelati. Takšne so razmere na trgu in njim se moramo prilagoditi. Preostane pa nam skupni cilj: dobra in kvalitetna proizvodnja ter soliden plasma. Potem bodo naše želje ob stisku rok za leto 1977 tudi precej manj zahtevne in lažje dosegljive. Mar ne?

Pogovarjal se je Jože Premec

Tekmovanje ob dnevu JLA

INVALIDOM POKAL V TRAJNO LAST

Tako kot že vrsto let doslej, je bilo tudi tokrat tradicionalno tekmovanje v počastitev dneva JLA. V treh športnih disciplinah so se pomerili pripadniki JLA VP 2420 — kasarne heroja Rajka iz Celja, ekipe TO in ZRVS, ekipe ZB NOV ter športnega društva Invalid. Tekmovali so v šahu, kegljanju in streljanju. Največ uspeha so imeli člani športnega društva Invalid, ki so na ta način osvojili velik prehodni pokal v trajno last. Organizacija, ki je bila tokrat prvič v rokah občinskega odbora ZRVS, je bila zelo dobra, v zadovoljstvo vseh nastopajočih.

Rezultati:

ŠAH

1. ŠD Invalid 6,5 točke
2. ZRVS TO 6,5 točke
3. VP 2420 Celje 4 točke
4. ZB NOV 1 točka

Ekipe ŠD Invalid je zasedla prvo mesto na podlagi boljšega rezultata na prvi deski. Nastopili so: Kovač: Vujisič in Opresnik.

KEGLJANJE

Ekipe so se pomerile v borbenih partijah.

1. ŠD Invalid 543 kegljev
2. ZRVS TO 481 kegljev
3. ZB NOV 388 kegljev
4. VP 2420 Celje 351 kegljev

Prvouvrščena ekipa je nastopila v postavi: Bratuša, Pirc, Kirn, Gorza, Česnovar in Kolšek. Slednji je bil tudi najboljši posameznik.

STRELJANJE

Vojaška puška 100 m

1. ZRVS TO 243 krogov
2. ŠD Invalid 232 krogov
3. VP 2420 Celje 224 krogov
4. ZB NOV 184 krogov

Tekmovanje je zaradi precejšnje mraza in goste megle potekalo v zelo težkih pogojih. Vendar pa velja omeniti, da so prav v tej disciplini bili doseženi izredno dobri rezultati. Zlasti dober rezultat ekipe ZRVS — TO, za katero so nastopili: Puflar Edi (90), Klemen Jože (86) in Kajtna Alojz (67).

Vsi nastopajoči so se po končanem tekmovanju zbrali na krajšem tovariškem srečanju, kjer so bila med drugim podeljena priznanja in pokali najboljšim ekipam.

J. p.

Zanimalo vas bo

Prišli v delovno organizacijo

Glavak Vladimir, ključavničar v TOZD II; Malgaj Silvestra, čistilka v DSSS; Savič Dušan, pomočnik IS; Zgonjanin Sretko, fizični delavec v TOZD II.

Odšli iz delovne organizacije Na lastno željo

Rancinger Roman, ključavničar; Budja Gabrijela, skladiščna delavka; Tržan Franc II, ključavničar; Hušič Šefika, sklad. delavka; Opresnik Angela, skladiščna delavka.

Odšli v pokoj

Pevcin Erika, kontrolor in usklajevalec v računovodstvu; Oberauner Terezija, samostojni o-

bračnovalec OD, Kirn Marija, kuharica kave.

Samovoljno zapustili delo

Tovornik Milan, delavec težak; Hribar Vera, kontrolor stekla.

Poročili

Pulko Viktorija, odnašalka in Draksler Marko; Jontez Majda, kontrolor stekla in Pajer Stanislav, ključavničar; Sritar Milena in Teršek Jože II, delavec težak.

Prirastek v družini

Granat Nikola — sina Daliborja; Holešek Jože — sina Martina; Sršen Edvard — sina Aleksandra.

**Vsem članom delovne skupnosti
Steklarne Hrastnik in Tovarne kemičnih
izdelkov Hrastnik želijo srečno ter
uspehov polno novo leto 1977**

**Godba in pevski zbor
DPD Svobode II**

NOVOLETNA KRIŽANKA

		STEKLARNA HRASNINIK	IZBOLJŠA NJE RAZMER	KORČEK, CIKLAMA	KRAVE (ZANIČLJ)	BOŽENA NEMČOVA	STEKLARNA HRASNINIK	REČNI OTOK BLIZU BEOGRADA	IVAN MINATI	BOREC	SLAVNA BALEKINA IN PEVKA V ZACETKU XX. STOLETJA	NINA SPIROVA	URADNI SPIS	STEKLARNA HRASNINIK	STEKLARNA HRASNINIK	ŠKODLJIV METULJ, GOSENICE ZRAKRZNO	PREBIVALKA EVROPSKE OTOKNE DRŽAVE	OZEK KOS BLAGA		
		BRIGA	ZIDOVSKO MOŠKO IME	BIVŠA KRALJ SRBOV HRVATOV IN SLOVENC				KOŠAR KARSKI KLUB IZ ZAGREBA	MESTO V NOTRAJNI DALMACIJI	LIDIJSKI KRALJ					IVANKA KRAŠEVEC	MITOS, BAJESLOVJE				
								KRKLEC GUSTAV		JANEZ ERZEN	ZIDOVSKO MOŠKO IME			DELAVKA VTKALNICI						
								SLOV. IGRALEC (ALI) NAMIZNO TENIŠKI KLUB						LITIJ	STAROGRŠKI BASNOPISEK	MOŠKO IME	TIBETANSKO GOVEDO			
ZVONE MORNAR		OGLJIKOV VODIK	SATIRIK BUCHWALD								ČRTA ENA: KEGA ZRAČ. PRITISKA									
PERZIJA				TORBA ZA SPISE	PREMOG, LIGNIT	TANTALOVA HEI							OMENITEV							
KOMPONIST KOZINA							OLAJ JOŽE		RUSKI KNEZ ANARHIST, GEOGRAFI (PETER)	DARILO										
MEHIŠKO IN DIJANSKO PLEME							PLOD				SIBIRSKI VELETOK		MESTO V FRANCIJI ZNANO PO VINARSTVU	NAPAD, NASKOK	STAROŽIDOVSKI KRALJ					
STEKLARNA HRASNINIK	POMOL	SLOV. FILM, REŽISER PRETHAR	KRČEVI NA OTREBINA	KANON	ANGL. FILM, REŽISER (CAROL)			SESTAVIL: KARLI DREMEL	PROSTOR OKROG OLTARJA	SLAVNI BRATIL. MOGOMETAS						VZHOD, ŠPANIJA	LISTNATO DREVO, SIMBOL SLOVANSTVA	POLET, ZANOS	NOČNA PTICA	
NAJMANJŠA ŽIVA BITJA							ST. GRŠKI KIPAR													
UČINEK TOPLOTNE ENERGIJE									PEVKA EBSTEIN	PREŠEREN FRANCE						GLINA, ILOVICA				
DEL LOČJA, BIČEK						MORSKE RIBE, KI ŽIVJOTUDI V JADRANU					JZRAZ ŽALOSTI					OKRASNA PTICA				
MORSKA RIBA						SLOV. PISATELJ IN DRAMATIK (BRATKO)					GLAVNI ŠTEVNIK					PEVKA ŠTEFOK				

NOVOLETNA KRIŽANKA

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada: 50 din
2. nagrada: 40 din
- 3.—7. nagrada: 30 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, Steklarna Hrastnik. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo to torka, 25. januarja 1977.

NAGRAJENI REŠEVALCI

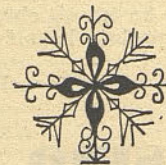
Za nagradno križanko, objavljeno v prejšnji številki, smo do razpisanega roka prejeli 63 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (50 din): Restar Ivan, upok.
2. nagrada (30 din): Alt Jože
3. do 7. nagrado (po 20 din) prejmejo: Barič Alojz, Zaletel Frida, Alauf Silva, Smodič Julij, upok., Perpar Magda.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: elektrogospodarstvo, literarni zgodovinar, Aramis, Isa, nakana, Nana, debi, Vir, led, Lajka, osli, koka, tramper, možača, rajon, Morse, Iran-ka, Abano, izgon, nektar, mast, sli, baraka, sto, eskorta, oda, E. B., amonal, arnika, Laura, pagoda, niala, Astrid, Ero, adijo, oder, Reja, lan, Tine, kapa, Ikar.

DOPISUJTE
V NAŠ LIST

ČESTITKA

V letu 1977 želijo delavci Komunalno obrtnega podjetja KOP Hrastnik veliko delovnih uspehov in osebne sreče članom kolektiva Steklarne Hrastnik

Delovna skupnost TOZD I želi članom OZD Steklarne Hrastnik, družbenopolitičnim organizacijam in poslovnim partnerjem veliko delovnih uspehov v letu 1977